

List

Revija za
kulturna in
druga
vprašanja
Občine
Šoštanj
in širše.

Kajetan Čop s svojo ekipo že deseto leto uspešno vodi Zavod za kulturo Šoštanj.

Intervju na strani: 12

10

10

20

24

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Poštšina
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

LETO XVIII
ŠT. 11
30. NOVEMBER 2013
1,60 EUR

JESEN NA DRUGI ŠTRUDLARIJI str. 10
ZLATA POROKA V SKORNEM str. 10
VESELJE V VRTCU str. 20
VABLJENI V OPERO str. 24

NASTOPAJO:

**MODRIJANI, MLADI DOLENJCI, FANTJE S PRAPROTNA,
ANSAMBEL APLAVZ, KVINTET DORI, ANSAMBEL SMEH,
MIRAN RUDAN, ANSAMBEL STIL, ANSAMBEL VIKEND,
TAPRAVI FALOTI, LUKA ŠUNTNER, SKUPINA HOORUK,
ANSAMBEL MLADI UPI, UČENCI OŠ KDK ŠOŠTANJ**

DOBRODELNI KONCERT

ZA NAJO

08.12.2013 OB 16.00 URI

V TELOVADNICI

**OSNOVNE ŠOLE
KDK ŠOŠTANJ**

PGD ŠOŠTANJ - MESTO

MŠ: 5013500, ID DDV: SE0798928, TRR: 02426 - 0012385591

SAZAS

PRODAJNA MESTA:

**KARMA BAR ŠOŠTANJ, PIZZERIJA KAJUH, KAVA BAR IPPON, GASILSKI
DOM ŠOŠTANJ, CVETLIČARNA NAHTIGAL, TRGOVINA PENTLJA**

INFORMACIJE NA TELEFON 041/776-303 (BORIS)

CENA VSTOPNICE: 10,00 EUR

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanj Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Kritične pripombe na vsebino ali obliko Lista bodo dosegle svoj namen le, če jih boste posredovali ustno ali s kratkim sporočilom na telefon 041-987-634, ali na e-naslov peter.rezman@gmail.com.

Vodenje redakcije

Milojka Komprej

Jezikovni pregled

ZUK Rezman

Oblikovanje, prelom strani

Media Center, Marko Gorjup s.p.

Tisk

Grafika Gracer d.o.o.

Naklada

700 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST št. 12 (december 2013), pošljete najkasneje do 15. decembra 2013 na elektronski naslov: list.revija@gmail.com

Oglasno trženje prostora v Listu:

Zavod TLA, e-pošta: zavod@tla.si

Foto naslovnice: Dejan Tonkli

Naša občina	4
Premogovnik Velenje	6
Dogodki in ljudje	7
Intervju	12
Dobrodelni koncert za Najo	14
Knjižnica	15
Napovednik	16
Cerkev	18
Šolski list	19
Vrtec	20
Podoba kulture	22
Muzej	25
Zgodba	26
Šport in rekreacija	29
Duhci	31
Novemberski utrinki	32

Osrednja občinska komemoracija

Občina Šoštanj in Krajevna organizacija Zveze združenj borcev NOB Šoštanj sta pripravili osrednjo občinsko komemoracijo v počastitev dneva spomina na mrtve.

Kot vsako leto je slovesnost potekala pred osrednjim spomenikom žrtev NOB na Trgu svobode v Šoštanju. Osrednji govornik na prireditvi je bil župan Občine Šoštanj Darko Menih, zbrane je nagovorila tudi Mojca Čebul, predstavnica Krajevne organizacije Zveze združenj borcev NOB Šoštanj, člani borčevske organizacije pa so k spomeniku položili cvetje.

Za kulturni program so poskrbeli učenci Osnovne šole Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj, zaigrali pa so tudi člani Pihalnega orkestra Zarja.

Komemoracijo so pripravili tudi v Topolšici pred spominsko sobo.

TJAŠA REHAR, UNIV. DIPL. NOV.,
VIŠJI SVETOVALEC ZA ODNOS Z JAVNOSTMI

Foto: Darko Vučina

Na podlagi 16. člena Statuta Občine Šoštanj (Uradni list Občine Šoštanj, št. 14/2008 – UPB2) je Občinski svet Občine Šoštanj na svoji 24. redni seji dne 27. 11. 2013 sprejel naslednji

SKLEP o zahtevah Občine Šoštanj glede škodljivih učinkov izgradnje in delovanja bloka 6 TEŠ na prebivalce in okolje v občini Šoštanj

I.

Občina Šoštanj ugotavlja, da je Holdingu Slovenske elektrarne, d. o. o., (v nadaljevanju HSE) in Termoelektrarni Šoštanj, d. o. o., (v nadaljevanju TEŠ) neprestano nudila podporo pri izgradnji bloka 6 TEŠ in hitro ter pravočasno sprejela vse potrebne akte lokalne skupnosti (skupno 28), da je lahko gradnja bloka 6 stekla.

II.

Občina Šoštanj zahteva podpis dolgoročnega odškodninskega sporazuma (med TEŠ, Premogovnikom Velenje, d. d., njunim lastnikom HSE in Občino Šoštanj) od 2014 do zaprtja TEŠ glede izplačila odškodnine v zadostni višini zaradi škodljivih učinkov delovanja TEŠ in Premogovnika Velenje, d. d., na prebivalce in okolje v občini Šoštanj. Sporazum mora biti podpisan do 15. 1. 2014.

III.

Občina Šoštanj zahteva, da TEŠ do 31. 12. 2013 izpolni dogovorjene obveznosti do Občine Šoštanj v letu 2013, in sicer v višini 600.000 EUR iz naslova odškodninskega sporazuma, kar bi pomenilo skupni znesek letne odškodnine primerljiv z zneski preteklih let.

IV.

Izgradnja bloka 6 TEŠ ima negativne učinke na prebivalce Občine Šoštanj (nočni hrup, oviran promet, zasedenost parkirišč...), zaradi česar je občina upravičena do odškodnine iz naslova motenja posesti. Ustrezna oblika takšne odškodnine je:

- financiranje izgradnje vrtca,
- vlaganje v kulturne in športne objekte.

V.

Občina Šoštanj zahteva, da se delovna mesta v Termoelektrarni Šoštanj v prihodnosti ohranijo, ravno tako pa obseg sodelovanja TEŠ z lokalnimi izvajalci.

VI.

Sprejete obveznosti do Občine Šoštanj morajo ostati enake ne glede na spremembe v strukturi lastništva in v vodstvu TEŠ, Premogovnika Velenje in HSE.

VII.

Občina Šoštanj zahteva, da je zaradi učinkov poslovanja TEŠ na prebivalce in okolje Občine Šoštanj eden izmed članov nadzornega odbora TEŠ predstavnik Občine Šoštanj.

VIII.

Ta sklep začne veljati z dnem sprejema in se objavi v Uradnem listu Občine Šoštanj.

ŽUPAN OBČINE ŠOŠTANJ
DARKO MENIH, PROF.

Osebo dopolnilno delo in opravljanje kratkotrajnega dela

Za OSEBNO DOPOLNILNO DELO se v skladu z Zakonom o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 12/2007 ZPDZC – UPB1, 29/2010 ZPDZC-B, 57/2012 ZPDZC-C in 21/2013 ZUTD-A) šteje delo, kadar posameznik osebno sam opravlja delo kot je:

- občasna pomoč v gospodinjstvu in pomoč pri vzdrževanju stanovanja, hiše, počitniške hiše in podobno, vzdrževanje pripadajočih zunanjih površin ter delo na kmetiji,
- občasno varstvo otrok in pomoč starejšim, bolnim in invalidom na domu,
- izdelovanje različnih izdelkov, ki jih je možno izdelovati na domu pretežno ročno ali po pretežno tradicionalnih postopkih (spominki, dekorativni predmeti, tradicionalna orodja, posoda, glasbila, sveče, razni drugi galanterijski predmeti in izdelki, predmeti za osebno uporabo ipd.) ter prodaja teh izdelkov,
- nabiranje in prodaja gozdnih sadežev in zelišč,
- mletje žita ter žganje apna in oglja na tradicionalen način,
- občasno lokalno vodenje skupin in posameznikov ter prevozi na tradicionalen način.

Foto: splet

Kadar posameznik želi izdelovati izdelke domače in umetne obrti, ki so izdelani iz gline in keramike, stekla, volne, bombaža, lana, konoplje in drugih naravnih vlaken, šibja, ličja, trsja, slame, lesa, živil, voska, naravnega usnja, kovin in kamna ter jih prodajati, je predhodno potrebno pridobiti pozitivno mnenje strokovne komisije Obrtne zbornice Slovenije, da je določen izdelek predmet domače in umetne obrti. Izdelki domače oziroma umetne obrti morajo biti označeni z nalepko ali obešanko z napisom, da je to izdelek domače ali umetne obrti. Strokovna komisija Obrtne zbornice redno preverja kakovost izdelkov domače in umetne obrti, ki so v prodaji, in ob dvomu o izpolnjevanju meril ponovno uvede postopek za oceno izdelka.

Oseba, ki želi opravljati osebno dopolnilno delo, mora v skladu z Pravilnikom o delih, ki se štejejo za osebno dopolnilno delo ter o postopku priglasitve teh del (Ur.list RS, št. 30/2002), opravljanje osebnega dopolnilnega dela pred začetkom priglasiti upravni enoti, na območju katere ima stalno oziroma začasno prebivališče, na predpisanem obrazcu, ki ga prejme na upravni enoti ali na e- portalu upravne enote

Upravna enota preveri pravilnost in popolnost vložene priglasitve. Če je priglasitev popolna, vpiše osebo v roku 8 dni v seznam zavezancev, ki opravljajo osebno dopolnilno delo, in ji o tem v nadaljnjih 8 dneh izda potrdilo. O vpisu obvesti tudi tržni inšpektorat, inšpektorat za delo, prometni inšpektorat in pristojni davčni urad.

Če pa je priglasitev napačna ali nepopolna, upravna enota pozove posameznika, naj priglasitev dopolni v 8 dneh. Če jo v tem roku ne dopolni, se šteje, da jo je umaknil.

Oseba lahko opravlja osebno dopolnilno delo takrat, če so dela, ki jih opravlja, določena v pravilniku, če je oseba pri pristojni upravni enoti vpisana v seznam zavezancev, ki opravljajo osebno dopolnilno delo in če letni prihodki iz naslova opravljanja tega dela ne presegajo minimalne letne plače v Republiki Sloveniji iz preteklega leta (za leto 2012 je znašala 9.156,72 EUR).

Oseba, ki opravlja osebno dopolnilno delo, mora za vsak posamično

opravljen promet blaga, proizvodov oziroma storitev izdati račun v najmanj dveh izvodih, od katerih en izvod prejme kupec. Kopije računov mora hraniti 10 let.

Do desetega v mesecu po preteku vsakega trimesečja mora oseba pri pristojnem davčnem uradu dostaviti podatke o doseženih prihodkih iz preteklega trimesečja na predpisanem obrazcu, ki ga lahko prejme na davčnem uradu, upravni enoti ali na e- portalu davčnega urada. Če posameznik ne dostavi podatkov o doseženih prihodkih, mu davčni urad postavi dodatni rok 8 dni za dostavo navedenih podatkov. Če zavezanec tudi v dodatnem roku ne dostavi podatkov, davčni urad v 8 dneh po preteku dodatnega roka o tem obvesti upravno enoto, ki nato posameznika izbriše iz seznama zavezancev, ki opravljajo osebno dopolnilno delo.

Posameznik mora priglasitev sprememb (npr. osebnih podatkov, priglasitev novih del...) ter priglasitev prenehanja opravljanja osebnega dopolnilnega dela opraviti v 8 dneh od spremembe oziroma prenehanja opravljanja osebnega dopolnilnega dela, na isti način in z istim obrazcem kot priglasitev.

ZaKRAKOTRAJNO DELO se z zakonom o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno šteje brezplačno opravljanje dela v mikro družbi, zasebnem zavodu ali pri podjetniku z največ 10 zaposlenimi, kadar jih opravlja zakonec, zunajzakonski partner oz. partner v registrirani istospolni skupnosti podjetnika ali lastnika oziroma solastnika gospodarske družbe oziroma zasebnega zavoda, njegovi otroci ali starši. Kratkotrajno delo traja največ 40 ur mesečno, opravlja pa se lahko izključno brezplačno.

Prijava kratkotrajnega dela in vodenje evidence opravljanja kratkotrajnega dela je podrobneje opredeljeno v Navodilu za opravljanje kratkotrajnega dela (Uradni list RS, št. 88/2012).

Opravljanje kratkotrajnega dela mora delodajalec najkasneje tri dni pred začetkom opravljanja prijaviti pri krajevno pristojni upravni enoti. Za prijavo mora izpolniti en izvod obrazca Prijava opravljanja kratkotrajnega dela (POKD), ki ga prav tako dobi na upravni enoti ali na e- portalu upravne enote.

Pristojna upravna enota preveri ali je prijava kratkotrajnega dela pravilno in popolno izpolnjena. V primeru popolnosti jo potrdi z zaznambo na obrazcu POKD ter kopijo potrjene prijave kratkotrajnega dela nemudoma pošlje pristojnemu inšpektoratu za delo in prijavitelju.

Delodajalec je dolžan za osebo, ki opravlja kratkotrajno delo, plačevati prispevek za zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni v skladu s predpisi o zdravstvenem zavarovanju. Prijavo v zavarovanje vloži na predpisanem obrazcu PRIJAVA - ODJAVA ZAVAROVANJA za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni (ki je del Pravilnika o obrazcih in listinah za uresničevanje obveznega zdravstvenega zavarovanja - dostopen na spletni strani Uradnega lista: <http://www.uradni-list.si>), in sicer pri krajevno pristojni območni enoti ali izpostavi Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije pred začetkom opravljanja dela. Na podlagi vložene prijave plačuje delodajalec kot zavezanec za obračun in plačilo prispevkov mesečni prispevek v skladu s predpisi o zdravstvenem zavarovanju.

Delodajalec je dolžan za osebo, ki opravlja kratkotrajno delo, voditi tudi evidenco o izrabi delovnega časa.

Kratkotrajno delo se mora opravljati v skladu s predpisi o delovnih razmerjih glede dela otrok, mlajših od 15 let, delovnega časa, nočnega dela, odmorov in počitkov, varstva žensk, varstva delavcev, ki še niso dopolnili 18 let starosti, in predpisi o varnosti ter zdravju pri delu.

Tudi pri kratkotrajnem delu je delodajalec dolžan vsako novo nastalo spremembo (prenehanje opravljanja kratkotrajnega dela družinskega člana, sprememba sedeža poslovanja, sprememba naslova...), ki se nanašajo na pogoje za opravljanje kratkotrajnega dela, najpozneje v treh dneh od nastanka javiti upravni enoti, z vložitvijo obrazca POKD.

Za vsako vlogo (priglasitev osebnega dopolnilnega dela, prijava opravljanja kratkotrajnega dela, priglasitev sprememb ter odjavo osebnega dopolnilnega dela ter kratkotrajnega dela) je treba plačati upravno takso v višini 4,54 EUR. Če je vloga oddana elektronsko, se upravna taksa ne plača.

PRIPRAVILI: MIRJAM REDNAK IN SANDRA FÜRST

Osma sezona velenjskih godbenikov pred vrati

Od petdesetih let prejšnjega stoletja in vse do danes je bil razvoj rudarske godbe v Šaleški dolini, ne le Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje, tesno povezan z mag. Ivanom Marinom.

Foto: arhiv PV

Marin je ustvaril moderno godbo, takšna je danes tudi velenjska godba. Njegovi člani bodo abonmajski program v sezoni 2013/2014 začeli s Slavnostnim koncertom ob 75-letnici mag. Ivana Marina, ki je po štiridesetih letih vodenja dirigentsko palico leta 2004 predal zdajšnjemu dirigentu Matjažu Emeršiču. Na tokratnem večeru bosta vlogi zamenjala. Na koncertu, ki bo v soboto, 30. novembra 2013, ob 19.30 v Veliki dvorani Glasbene šole Frana Koruna Koželjskega v Velenju, se bo kot solist na klarinetu predstavil Aljoša Pavlinč. Obeta se zanimiv večer, ki bo odstrl večkrat prezrto zakladnico glasbenih stvaritev – vse od klasične uverture do lahkotnih in zabavnih zvrsti ter slovenskih glasbenih stvaritev.

Mag. Ivan Marin je član mednarodnega glasbenega združenja CISMA in Evropskega združenja glasbenih šol EMU. Kot stalni član in predsednik žirij na tekmovanjih slovenskih pihalnih orkestrov si prizadeva za višjo programsko in izvajalsko kakovost glasbenih izdelkov. Z Rudarsko godbo Velenje – zdajšnjim Pihalnim orkestrom Premogovnika Velenje – je posnel številne gramofonske plošče, kasete in zgoščenke.

Tudi sicer se obeta nepozabna abonmajska sezona velenjskih godbenikov. Praznični december bo zaznamoval drugi abonmajski koncert. S prijetno razgibanim programom bodo ljubitelji glasbe 21. decembra 2013 na Prednovoletnem koncertu razvajali člani Mladinskega simfoničnega orkestra Glasbene šole Celje, ki deluje pod umetniškim vodstvom Matjaža Brežnika. Na koncertu se jim bo pridružila solistka Nataša Lazič, ki se bo sprehodila po črno-belih tipkah. Že tradicionalni Novoletni koncert Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje, pod vodstvom Matjaža Emeršiča, bo 25. januarja 2014 v velenjskem hramu kulture, ko bodo postregli z izvrstnim programom ter zanimivima gostoma – vokalistko Evo Boto in na violončelu Jako Stadlerjem. 20. marca 2014 bomo lahko prisluhnili glasbenikom, ki so vsak na svoj način povezani z našim mestom. Big Band VOX je mlada velenjska zasedba, ki je kljub kratkemu času delovanja nanizala lepo število koncertov. Na koncertu se bodo glasbeno spogledovali z zanimivimi gosti. Abonmajsko sezono bodo godbeniki končali 24. aprila 2014, ko bo na sporedu Spomladanski koncert. Koncerti Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje so nekaj posebnega, saj razveseljujejo z zanimivimi, tematsko zasnovanimi programi. Vedno znova se trudijo, da bi bila rdeča nit koncertnih večerov nekaj posebnega, vedno pa s poudarkom na kakovostni glasbi.

PV

Ljubezenska zgodba o velenjskem rudarju

Nova zgodba Ferija Lainščka z naslovom Mišo frajer, Janko hajer je v četrtek, 14. novembra 2013, premierno oživela na odrskih deskah Muzeja premogovništva Slovenije. Monodrama v izvedbi igralca Gledališča Velenje Karla Čretnika in pod režisersko taktirko Petra Boštjančiča je zgodba velenjskega rudarja o veselju in žalosti.

Mišo frajer, Janko hajer je zgodba Ferija Lainščka, ki se dogaja v času Titovega Velenja in spremlja življenje rudarja Janka, ki je zelo podoben legendarnemu pevcu Mišu Kovaču. V vlogi Janka se je izkazal igralec Gledališča Velenje Karl Čretnik, ki je v prizivnici premogovniškega muzeja s svojo igronavdušil zbrano množico. Po odigrani premieri je povedal: »Premiera je vedno malo napeta. Všeč mi je, da je prišlo toliko ljudi in da so igro dobro sprejeli. Zelo sem zadovoljen.« Prvi del je zgodba o Velenju, nato se začne tragična življenjska zgodba o rudarju z dvema otrokoma, ki pa nista njegova: »V življenju je treba tudi to sprejeti in na koncu je vse lahko lepo,« je ob tem dejal Čretnik. Igralec je bil kar 35 let med rudarji, čeprav nikoli ni bil pravi »knap«: »V vseh teh letih, ko sem bil s pravimi rudarji, sem jih dobro spoznal, jih začutil, zato tudi poznam njihovo razmišljanje. Zagotovo je nekaj »knapa« tudi v meni,« je še povedal Čretnik.

Foto: arhiv PV

Ob tej priložnosti je svetovalec predsednika Uprave za področje varnosti v Premogovniku Velenje Boris Potrč igralcu podaril diamant iz ksilita, ki simbolizira nastanek mesta Velenja in celotne Šaleške doline, ki sta nastala na premogu, iz premoga in zaradi premoga.

Igralec Karl Čretnik je za dolgoletno delo v kulturi in prispevek k razvoju gledališke dejavnosti v Velenju ter povezovanje starejše in mlajše generacije velenjskih gledališčinikov letos prejel zlati grb Mestne občine Velenje. V 50 letih je igralsko upodobil 35 vlog in v njih odigral 427 gledaliških predstav, ki jih je videlo okoli 70.000 gledalcev. Kot režiser se je podpisal pod 18 gledaliških predstav.

Feri Lainšček je eden najuspešnejših in najvplivnejših pisateljev, pesnikov in scenaristov pri nas. Njegova številna dela so obogatila slovenski književni prostor. Neizbrisen pečat je Lainšček pustil tudi v slovenski kinematografiji; po njegovem romanu je bil namreč posnet slovenski film Petelinji zajtrk.

PV

☐ Maksu Lomšku v spomin

Smrť pride vedno prerano. Vedno ostane nekaj nedokončanega in neizrečenega. Tisti, ki ostanemo, obžalujemo, da si nismo za časa življenja namenili več pozornosti. A se ob tem zavedamo, da bo vedno ostalo nekaj nedokončanega in da bo spomin ohranjal tisto, kar nas je vezalo na človeka.

Na Maksa Lomška me je vezalo najino skupno delo pri lokalnem časopisu. Neverjetno znanje, ki ga je uporabljal pri sestavljanju križank, katere je vedno vestno in skrbno opremil, me je presenetilo skoraj v enaki meri, kot njegov spomin. Zgodbe iz svojega dogodka polnega življenja, so bile kronološki zapis nekega časa in bivanja, mestoma v lokalnem okolju, a tudi širše. Njegovi spomini, ki jih je objavljati tudi v drugih medijih so uporabno gradivo za vpogled v dogajanje pred, med in po drugi svetovni vojni, ko je Maks Lomšek na pragu svoje mladosti že okušal pasti življenja.

Maks Lomšek se je rodil v Gaberkah leta 1925, v dobro situirani družini, kjer je preživel lepo otroštvo. Šel je na šolanje v Ljubljano, na Srednjo tehnično šolo. Stanoval je v Trnovem in se zbližal s Franom Saleškim Finžgarjem. Želel je dokončati študij, a ga je

zatekla nemška mobilizacija, katero je komaj preživel. Vrnil se je domov v čas po vojni, ko njegovo udejstvovanje ni bilo dobro sprejeto, a se je s svojim znanjem in poštenjem dokazoval v nasprotnem. Dokončal je šolanje in se dodatno izobraževal kot zaposlen pri Hidromontaži. Bil je priznan strokovnjak na področju elektrotehnike, zato so ga radi sprejeli v krog graditeljev termoelektrarne Šoštanj, ko je bila ta še v razvojnih povojih. Veliko je potoval po svetu in nabiral izkušnje, bil je vedno v korak s tehniko, zato je bilo v njegovem domu vedno kaj novega. Še posebej je ljubil knjige, s katerimi je rad obdaroval svoje bližnje. V termoelektrarni se je tudi upokojil, seveda pa je njegovo široko znanje živelo še naprej. Že v mladih letih je sestavljal križanke, igral harmoniko, prevajal in veliko bral. V svojem zrelem obdobju življenja se je posvečal zbiranju gradiva, pisanju in glasbi. Hiša v Florjanu, kjer je zadnja leta živel, je polna bogatih spominov.

Življenje v družinskem krogu z ženo Hedviko in hčerama Majdo in Vido mu je nudilo veliko oporo in mu dajalo moč, da je lahko živel svoje številne darove. Za svoje delo je prejel več nagrad, ki jih je bil seveda zaslužen vesel, a večjo uteho so mu bile druge nagrade življenja. Tudi na koncu je ostal nedokončan za-

Foto (vir): Šaleški biografski leksikon

pis na računalniku o društvu mobilizirancev, katerim članom je velikokrat pomagal.

Smrt je prišla prezgodaj za njega, za njegovi hčeri, vnuka in vnukinjo in tudi za tiste, ki smo ga spoštovali in občudovali njegovo delo.

MILOJKA B. KOMPREJ

☐ Proslava ob dnevu reformacije in dnevu mrtvih v Gaberkah

29. oktobra je Združenje borcev za vrednote NOB pripravilo v Gaberkah pri spomeniku padlih v NOB proslavo v počastitev dneva Reformacije ter v spomin na padle v NOB, poveljne žrtve ter žrtve osamosvojitvene vojne za Slovenijo.

Foto: Aleksander Grudnik

Z recitali sta nastopila Aleksandra Zajc in Branko Špital, govore pa sta imela predsednik ZBZVNOB Gaberke Mirko Cavnik in Darinka Cavnik.

Nastopil je moški pevski zbor iz Raven pod vodstvom Teje Plazl, na citre je zaigrala Špela Obšteter, na harmoniko pa Vili Mravljak. Na koncu proslave, ki jo je zmotil dež, so Bernard Skarlovnik, Mirko Cavnik in župan občine Šoštanj Darko Menih pri spomeniku prižgali sveče. Sveče so prižgali tudi pri spominski plošči pri Apatu ter na grobu neznanih padlih borcev na Pristavi.

Po končani proslavi je v dvorani krajevne skupnosti Gaberke sledilo krajše družabno srečanje.

ALEKSANDER GRUDNIK

☐ Krščanski demokrati. Odgovor za prihodnost.

Na Vranskem je pod geslom »Krščanski demokrati. Odgovor za prihodnost.« potekal 7. kongres Nove Slovenije – krščanskih demokratov, ki se ga je udeležilo več kot 400 delegatov in gostov iz vse Slovenije.

Foto: arhiv

Stranka je na kongresu soglasno spremenila svoje ime v Nova Slovenija – krščanski demokrati. Krščanska demokracija se tako po več kot 13 letih tudi formalno vrača v slovenski politični prostor. S spremembo imena NSi še bolj jasno sporoča, da ima krščanska demokracija v Sloveniji in predvsem v Evropi zelo pomembno vlogo. Predsednica stranke Ljudmila Novak pa je na kongresu poudarila, da krščanski demokrati stavimo na delo, poštenost in odgovornost, na temeljne etične in krščanske vrednote, ki jih ne more nadomestiti tisoč zakonov in predpisov.

OO NSI ŠOŠTANJ

Znanje – odkriti zaklad

Od junija do novembra je 13 zaposlenih v Centru starejših Zimzelen sodelovalo v pilotnem projektu Uvajanje modela ugotavljanja in vrednotenja neformalno pridobljenega znanja v izobraževanju odraslih. Izvajalec je bil Andragoški zavod Ljudska univerza Velenje, projekt pa financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo RS za izobraževanje, znanost in šport.

Projekt kompetence 2: Zaposleni v Zimzelenu so prepoznali svoja neformalna znanja in zanje prejeli potrdilo. Foto: Diana Janežič

Neformalno pridobljeno znanje ima v družbi vrednost in je dopolnilo k formalnemu znanju. Postopek vrednotenja tega znanja omogoča, da znanje, pridobljeno izven šole, ugotovimo, ustrezno ovrednotimo in uveljavimo. Ključni nameni vrednotenja so:

omogočanje večje fleksibilnosti na trgu dela, dvig zaposljivosti, razvoj ali sprememba poklicne kariere, razvoj ključnih in poklicnih kompetenc, ovrednotenje znanja in izkušenj za lasten interes, sprejemanje različnih odločitev v poklicnem in osebnem življenju, usmerjanje v nadaljnje izobraževanje.

V Zimzelenu veliko pozornost posvečajo izobraževanju zaposlenih, prav tako spodbujajo zaposlene pri dajanju predlogov, idej in jim nudijo priložnosti, da izrazijo svojo kreativnost.

Na desetih srečanjih so zaposleni odkrivali zaklad, ki ga nosijo v sebi – znanje, ki ga niso pridobili v šoli, temveč so ga pridobili z izkušnjami, delom, tečajji, hobiji.

Ali kot je dejal eden od udeležencev projekta, receptor Matija Vovk: »Vsega znanja ne pridobimo v šoli. Zase lahko rečem, da sem se veliko naučil na delovnem mestu ali pa v vsakdanjem življenju. Projekt je bil pilotni in je torej takšno prepoznavanje znanj šele na začetku, a če se bo to preneslo v splošno prakso, bodo naše kompetence dobile na teži, tako pri iskalcih zaposlitve kot pri delodajalcih. Projekt je dober, kot je tudi dober občutek, da imaš prepoznano, formalizirano in certificirano vse svoje znanje. To znanje je naša dodana vrednost.«

Pridobili so samozavest

Zaključna svečanost s podelitvijo potrdil je bila v Zimzelenu 18. novembra in na njej je mentorica projekta Biserka Plahuta z LU Velenje med drugim povedala: »Sodelovanje z vami mi je pokazalo, da je v tej hiši veliko znanja, idej, da ste tukaj zaposleni ljudje z izjemnim občutkom za soljudi. Z delom pri projektu smo vas spodbudili, da ste poiskali vse svoje darove, ob tem pa ste osebno rastle, se spreminjali, pridobivali samozavest in si izboljšali samopodobo.«

To je potrdila tudi udeleženka v projektu, gospodinja Bernarda Ravljen: »S sodelovanjem v projektu sem še pridobila samozavest in zavedanje o vrednosti svojih znanj, sposobnosti. Na koncu sem presenečena nad samo seboj, ko sem skozi delo pri projektu odkrila svoje darove in zdaj znam bolj ceniti vse to, kar znam. Želim si, da bi bilo moje znanje in znanje mojih sodelavcev ovrednoteno, ker nismo vsi enaki oziroma svojih znanj ne znamo enako podeliti z drugimi.«

Zimzelen je prva organizacija v Sloveniji, ki je zaključila sodelovanje v omenjenem projektu in vsi sodelujoči so se šele po petmesečnem delu zavedli vseh vrednosti, ki jim jih je ta prinesel.

Direktorica OE Zimzelen Andreja Štefan Bukovič je ob čestitkah sodelavkam in sodelavcu poudarila: »Moja pričakovanja so bila s projektom presežena. Sprva sem videla vrednost projekta v tem, da se vsakemu udeležencu odslkajo znanja, ki jih ima in jih dnevno vlaga v svoje delo, in da jih potrdi. Prav tako pa, da se veščine, znanja in spretnosti ovrednotijo in formalizirajo ter se poveča zavedanje lastne vrednosti posameznika. Nekateri so se odločili za nadaljnje formalno ali neformalno izobraževanje, našli so tudi pot za poslovno priložnost. To pa je presežek, ki ga nisem pričakovala. Vsi udeleženci so dragoceni sodelavci in prispevajo k uspešnosti, uresničevanju našega poslanstva. Cilji takšnih in sorodnih projektov so usmerjeni tudi k temu, da se bo v bodoče sistem nagrajevanj in napredovanj v javnem sektorju uredil bolj stimulativno in pravično. S takšno spremembo nagrajevanj bodo tudi sistematična vrednotenja neformalnih znanj pridobila večjo vrednost. Uspešnost posameznika in kolektiva je v korelaciji s prepoznavanjem in vključevanjem širših potencialov posameznika. Želim, da bi nas tudi v bodoče krepilo zavedanje lastne vrednosti.«

DIANA JANEŽIČ

Srečanje v Ravnah

Vpetek, 15. novembra je bilo v Ravnah srečanje starejših krajanov, ki ga vestno vsako leto organizirata KO RK in KS Ravne. Srečanja se je udeležilo 86 od 136 evidentiranih starostnikov nad 70 let. Nekateri se srečanja niso mogli udeležiti zaradi bolezni ali nezmožnosti gibanja. Za te bodo poskrbeli, da jim bodo kakšno urico polepšali na njihovem domu. Srečanja sta se tudi tokrat udeležila najstarejša krajana Ana Vrtačnik in Franc Hudomal.

Foto: arhiv

Kulturni program so pripravili učenci podružnične šole Ravne pod vodstvom Briigite Robida. Zapel je tudi Moški pevski zbor Ravne in zaingrali Maratonci, Pečovnik, Goršek in Medved, priljubljen domač sestav, ki ohranja ljudsko izročilo.

Srečanja se je udeležil tudi župan Občine Šoštanj Darko Menih, ki je izrazil spoštovanje do starejših kot pomembnih članov skupnosti, hkrati pa pohvalil delo odbora, ki ga vodi Slavica France. Vezno besedo na srečanju je imel Jože Jančič, županovemu pozdravu pa so se pridružili še nekateri drugi udeleženci srečanja, med njimi predsednik OZ RK Jože Kožar in predsednik krajevnne skupnosti Ravne Jože Sovič.

Skromna pogostitev ob srečanju je bila tudi priložnost za sproščen klepet.

MILOJKA B. KOMPREJ

Dražba slik za bolnike

Koledar cerkva v šoštanjki župniji

Urška Delopst iz Topolšice se s slikarstvom ukvarja poleg svojega poklica, a je svojo nadarjenost že velikokrat dokazala. Med drugim tudi s sodelovanjem na skupinski razstavi v Mestni galeriji Šoštanj v letu 2011.

Foto: Urška Delopst

Te dni prihaja na prodajne police njen koledar z motivi cerkva šaleške župnije. Koledar, ki je nastal v podjetju UDARH, Urška Delopst, bo mogoče kupiti v papirnici Pentlja v Šoštanju, Kmetijski zadrugi Šaleška dolina z.o.o. in v trgovini v Topolšici. Vprašanja glede koledarja lahko napišete tudi na e-pošto infou@udarh.si, ali pokličete na telefon 040 313 360, kjer vam lahko koledar tudi rezervirajo. Urška Delopst se je za tako motiviko odločila tudi iz razloga približati to enkratno arhitekturo ljudem skozi uči umetnika, saj velikokrat pozabimo, kako lepe cerkve imamo doma.

Vsak mesec v letu na koledarju predstavlja ena izmed cerkva, torej jih je dvanajst, vključujoč cerkev sv. Mihaela v Družmirju, ki je žal porušena. Vseh dvanajst slik iz koledarja se bo prodajalo na licitaciji. Kdaj in kje bo potekala bo objavljeno naknadno, predvidena je v mesecu januarju. Izkupiček od prodaje slik bo namenjen za potrebe Bolnišnice Topolšica, natančneje za oblačila pacientov.

MILOJKA B. KOMPREJ

Okrogla miza in otvoritev nove sezone

Vsoboto, 16. 11. 2013, je MC Šoštanj ponovno začel zimsko sezono in na široko odprl vrata svojih društvenih prostorov.

Z novo sezono je pisanje programa prevzela nova ekipa in že na začetku pokazala, da bo to leto v MC-ju res polno dogodkov. Že na sami otvoritvi smo tako obiskovalcem ponudili dva turnirja (pikado in namizni nogomet) in možnost sodelovanja na okrogli mizi.

Foto: arhiv

Na pogovor smo povabili več vidnejših predstavnikov šoštanske skupnosti, vendar se je vabilu odzval le gospod župan. Z gospodom Darkom Menihom smo se pogovarjali zlasti o problematiki mladih v Šoštanju. Da se mladi nimajo kam dati ne drži več v taki meri, kot je bilo mogoče pre desetimi leti. V občini je število društev, ki delajo z in za mlade, vedno več, med seboj se povezujemo in tudi sami opažamo vedno boljši odziv publike. Je pa še vedno pereč problem mladih, ki svojega časa ne zmorejo ali preprosto nočejo preživljati družbeno aktivno in se ne udeležujejo takšnih ali drugačnih aktivnosti. Mogoče se bo še dodaten delež mladih vključil v dejavnosti, ko in če bo zaživel vrtec Lučka v novi podobi. MC Šoštanj si želi tam postaviti okolje, v katerem se bo udobno in dobrodošlo počutil vsak mladostnik. Zavedamo se, da je to izjemno široko zastavljen projekt, a verjamemo, da se bo našlo še kakšno društvo, ki se bo z veseljem pridružilo iskanju rešitev in urejanju prostorov.

Drugi del večera je bil namenjen sprostitvi. Dve sobi, dve igri, dva turnirja in dva zmagovalca. Iskali (in našli) smo najboljšega igralca pikada ter namiznega nogometa. Borba je bila napeta, tekmovalci izredno dobri, občinstvo razgreto, vzdušje pa preprosto nepozabno.

Vas zanima, kako sproščanje zgleda pri mladincih? Potem ste lepo vabljeni v našo družbo vsak petek in soboto zvečer.

Vabimo vas tudi k spremljanju naše spletne strani mc-sostanj.si ali FB strani (MC Šoštanj), kjer objavljamo napovednik vseh dogodkov.

MLADINSKI CENTER ŠOŠTANJ

Koncert DU Šoštanj

Mešani pevski zbor Društva upokoјencev Šoštanj je v petek, 8. novembra, pripravil koncert v Kulturnem domu Šoštanj. 18 let je zbor vodila Alenka Mlinšek, ki pa se je s koncertom poslovila od vodenja zbora in vlogo pevovodje predala Metki Atelšek.

Foto: arhiv

Zbor, ki deluje že 62 let, šteje 30 članov. Redno vadijo ob torkih zvečer v prostorih društva. Nastopali so že v domu Zimzelen v Topolšici, v Domu za varstvo odraslih Velenje, na prireditvah Pozdrav pomladi in Šoštanj poje, udeležujejo pa se tudi medobčinskega tekmovanja upokoјencev Šaleške doline, kjer najboljši zbor zastopa regijo v Ljubljani. Zbor vabi k sodelovanju tudi mlajše upokoјence. Z novo pevovodjo pa so se začeli učiti tudi pesmi, primerne za pogrebe. Od junija letos delo predsednice zbora opravlja Anica Rotovnik.

V prijetnem večeru, ki ga je povezovala Majda Zaveršnik Puc, so poleg domačega zbora nastopili še mešani pevski zbor DU Laško, program pa so posebej popestrili harmonikarji Glasbene šole Goličnik in Mladinski pevski zbor OŠ KDK Šoštanj.

MELITA JELEN

Spjev uspešno »Po Slakovi poti«

Ansambel Spjev je tudi letos šel po »Slakovi poti«. Z velikim koncertom, ki so ga pripravili v petek, 15. novembra, v velenjski Rdeči dvorani, so proslavili že enajsto obletnico delovanja.

Foto: arhiv

Dvorana je vriskala, se veselila in prepevala skupaj z ansamblom Spjev ter njihovimi gosti. Obiskovalci iz vse Slovenije so lahko prisluhnili tudi ansamblom: Gadi, Modrijani, Unikat, Mladi Dolenjci, Smeh, Veseleli Svatje in Miranu Rudanu. Program je povezoval Franci Podbrežnik Solčavski, ki je svojimi humorističnimi vložki dobro nasmejal obiskovalce. Ansambel Spjev je vlekel nit Slakovih uspešnic in mednje pomešal svoje odlične, lastne skladbe, ki so pogrela srca vseh prisotnih. V izvedbi vseh nastopajočih smo lahko poplesavali ob venčkih Don Juanovih, Slakovih in Avsenikovih viž, večer pa tradicionalno zaključili s pesmijo »V dolini tihi«.

Erik, Edo, Boštjan, Kristijan in Marko si za letošnji koncert zaslužijo vse čestitke, njihova zakladnica pesmi pa naj se tako uspešno polni tudi v prihodnje.

MELITA JELEN

Štrudlarija v Topolšici

Bila je prelepa sončna sobota, v Zdraviliškem parku pod krošnjami jesensko obarvanih dreves pa so se ob treh popoldan začele zbirati Čarovnice iz Loma.

Foto: TD Topolšica

To so bile prav posebne čarovnice Turističnega društva Topolšica Podeželje, ki so letošnje leto pripravile drugo tekmovanje o peki »štrudla« – Štrudlarijo. Letos se je na tekmovanje prijavilo 12 kandidatov, ki so spekli slastne »štrudle« najrazličnejših okusov. Štiričlansko komisijo je čakala težka naloga ocenjevanja »štrudlov« saj so bili vsi slastni in enkratni, končno so se odločili za prve tri najboljše. Prvo mesto si je prisvojil »štrudel« Gostilne Križnik iz Gaberka, drugo mesto je prejel slasten borovničev »štrudel« Okrepčevalnice Grebenšek iz Belih Vod in tretje mesto je šlo ga. Kotnik Jožici, ki je spekla kar tri okuse »štrudle«: jabolčnega, orehovega in z gozdnimi sadeži. Društvo je prireditev izkoristilo tudi za podelitev nagrade Najlepše urejena hiša na Lomu, katero si je letos prislužil Goltnik Mirko. Poleg jabolčnika in slastnega pečenega kostanja so za otroke pripravili tudi domiselne tortice na palčkah – lolike kot jih sami imenujejo. Vse otroke pa je presenetil tudi obisk Tetke Jeseni, Čarovnica Petra je v svojem čarovniškem kotlu kuhala začarana jabolka, na koncu pa je z otroci odšla do potoka Toplica, v katerega je vrgla svoj čarobni prah in potoček začarala.

TD TOPOLŠICA

Duhci

Noč jezerskih duhov ali – kot prireditvi ljubkovalno pravimo – Duhci so se letos v Šoštanju dogajali že četrto leto zapored, tokrat na samo noč čarovnic - 31. 10. 2013. Prireditve, ki je bila primarno namenjena otrokom in njihovim staršem, je letos zopet doživela dodatek za malce starejše.

Najprej so se v Tresimirjevem parku odvijale zdaj že tradicionalne delavnice ob noči čarovnic. »Praznik«, ki je sicer uvožen iz drugih kultur, pri nas vsako leto doživi boljši sprejem in zdi se, da ga otroci sprejemajo za svojega. To potrjuje tudi dejstvo, da je na takšni prireditvi vsako leto znatno več obiskovalcev in da so ti vsako leto tudi bolj pripravljeni sodelovati na aktivnostih.

Kot že vsa leta prej so se otroci lahko preizkusili v izrezovanju strašnih obrazov v buče. Poleg tega so si lahko izdelali buče iz balonov, strašne maske iz papirnatih vrečk, netopirje in pa lučke. Slednje so bile pripravljene iz pobarvanih kozarčkov, uporabili pa smo jih na strašljivem sprehodu. Na sprehodu, ki smo ga začeli, ko je na zemljo padel mrak, smo se spopadli s strašno čarovnico Mirando. Da smo jo lahko poiskali in premagali ter si zaslužili sladek zaklad, nam je na pomoč priskočil prijazen zombi – Frenki.

Foto: arhiv

Ko smo zaključili del ob jezeru, smo dogajanje preselili v Kulturni dom Šoštanj. Skupno smo si (brezplačno) ogledali risani film Alica v čudežni deželi in se z nasmehom na ustnicah poslovili do naslednjega leta.

Med ogledom risane filma pa se je v Kavarni Šoštanj začel že program za starejše. V sodelovanju s Kavarno smo pripravili čarovniške napitke, čarovniški golaž in za pogumne ogled grozljivke.

Naj se zahvalimo vsem, ki so pri izvedbi projekta pomagali! Velik »hvala!« gre Romani Kolenc, Zofiji Šuligoj, pekarni in slaščičarni Miš Maš, Kavarni Šoštanj, Zavodu za kulturo Šoštanj, Krajevni skupnosti Šoštanj in Občini Šoštanj.

Da smo na prireditvi zares uživali, lahko vidite na slikah ali pa si na naši FB strani (MC Šoštanj) ogledate video posnetek dogajanja. Na najbolj slavnem družabnem omrežju lahko spremljate tudi napovednik naših ostalih aktivnosti.

MLADINSKI CENTER ŠOŠTANJ

Zlata poroka v Skornem

To je zgodba o dveh srečnih ljudeh, o Stanetu in Aniki Podvratnik iz Skornega pri Šoštanju, zgodba skupnega zakonskega življenja, ki traja že 50 let. Kar dolga in obširna je ta njuna pot, na kateri sta spretno kljubovala vsem preprekam in pastem, ki so ju srečevale.

16. novembra sta ponovno obnovila svoje zaobljube v novi cerkvi sv. Mihaela, saj takratne v Družmirju več ni. Gospod dekan Jože Pribožič je opravil slovesen obred, ki ga je z svojim petjem popestril mešani pevski zbor iz Skornega. Presenečenje so jima pripravile tudi vnukinje, ki so zapele samo njima. Na koncu maše so se jima njuni štirje otroci Branko, Stani, Matjaž in Marko zahvalili za vso starševsko ljubezen in razdajanje.

Slavje se je nadaljevalo v gostišču Acman, kjer ju je že čakalo naslednje presenečenje. Župan občine Šoštanj, gospod Menih, ju je kot pooblaščenec za sklepanje porok ponovno civilno poročil. Obred sta po njegovih navodilih zaključila s poljubom, tako kot pred 50. leti.

Foto: družinski arhiv

Tega lepega jubileja so se z njima veselili njuni štirje sinovi, snaha, vnukinje, vnuka in pravnukinja, prav tako pa tudi vsi povabljeni sorodniki, prijatelji in sosedje, ki so bili delček njune petdesetletne življenjske zgodbe. Veselje, sreča, glasba in dobra volja jih je družila dolgo v noč. Na koncu so zlatoporočencema še vsi zaželeli, da si želijo snidenja na biserni poroki. Z nasmehom in optimizmom sta to tudi obljubila.

STANE PODVRATNIK

29. srečanje starejših krajanov v Lokovici

Zadnjo nedeljo v oktobru je v dvorani Doma krajanov Lokovica v organizaciji Rdečega križa potekalo že 29. srečanje starejših krajanov Lokovice.

Foto: arhiv

Sem spadajo starejši nad 70 let, katerih je v Lokovici okoli 110. V kratkem kulturnem programu, ki ga je pripravilo Prosvetno društvo Lokovica, so nastopili mladi glasbeniki, pevci, plesalci ter ženski pevski zbor Lokovica. Nekaj besed so spregovorili: predsednik Območnega združenja RK Velenje, Jože Kožar, predsednik KS Lokovica, Peter Radoja in župan Občine Šoštanj, Darko Menih. Najstarejši krajan Lokovice je Albin Pančur, ki šteje 93 let (1920), najstarejša krajanka na prireditvi pa je bila Alojzija Šlutej, ki šteje 84 let (1929). Najstarejša krajanka, ki pa se prireditve žal ni udeležila, je Marija Strahovnik, ki šteje zavidljivih 98 let (1915). Ob tej priložnosti se prostovoljke Rdečega križa zahvaljujejo vsem, ki so kakorkoli pomagali.

MELITA JELEN

Veselo nedeljsko popoldne v Gaberkah

Zadnjo nedeljo v novembru je Kulturnica Gaberke v dvorani PGD Gaberke izvedla tradicionalno zabavno prireditev Veselo nedeljsko popoldne.

Tokrat je potekala že desetič po vrsti. Letos so del organizacije prevzeli mladi člani Kulturnice in predsednik Franc Štehnar, se je zato še posebej zahvalil Gregu Ravljanu in Roku Sedovniku. Še vedno ostaja rdeča nit prireditve predstavitev ansamblov in muzikantov iz Gaberk. Oder so letos zavzeli mladi, perspektivni domači ansamblji in sicer Smeh, Šepet, Knez, Žarek in Valovi, ki so z valčki in s poskočnimi polkami spravili publiko v dobro voljo. Publiki pa so se predstavili tudi zelo mladi

Foto: Aleksander Grudnik

glasbeniki in sicer devetletna Urška Grudnik, ki je zaigrala na citre, ter harmonikaši: Blažka Mihelak, Anže Ribič, Jure Kotnik in Žiga Mihelak. Že deset let program povezuje Aleksandra Zajc, zato se ji je ob koncu Franc Štehnar, ki za to toplo zahvalil. Polna dvorana gledalcev je dodatno motivirala nastopajoče z vmesnimi in končnimi aplavzi.

ALEKSANDER GRUDNIK

Planet Zemlja in Makom ekološko ozaveščata otroke o varni uporabi čistil

Podjetje Makom nudi vse za popolno čistočo. Ker zaposlenim v podjetju ni vseeno za okolje so se odločili, da prispevajo k ekološkemu ozaveščanju javnosti in sodelujejo pri dogodku Karavana varne kemije z okolju prijaznimi mikrobiološkimi čistili.

Dogodek poteka v organizaciji Planeta Zemlje, društva, katerega glavni namen je približati okoljske teme, ki se dotikajo vsakega posameznika ljudem ter jih tako motivirati za spremembo v odnosu do okolja. Prizadevajo si, da našim otrokom zapustijo čim bolj ohranjeno naravo. Društvo je razpisalo vseslovenski natečaj za pridobitev naziva PLANETA ZEMLJA PRIJAZNA ŠOLA – VRTEC. Natečaj naj bi pripomogel k ohranjanju kulturnega, naravnega in nacionalnega izročila Slovenije, razvijal zdravo samopodobo posameznika ter spoštljiv in odgovoren odnos človeka do okolja in narave.

Delavnice Karavana varne kemije potekajo v sklopu natečaja in so organizirane na različnih vzgojno-varstvenih zavodih, osnovnih in srednjih šolah. Glavni namen karavane je osveščati javnost o načinih preprečevanja nepotrebne izpostavljanja otrok nevarnostim, ki nanje ter tudi na nas pretijo prav na vsakem koraku. Pri tem sodelujejo številni strokovnjaki z omenjenega področja. Karavana preko celega leta obiskuje številne kraje po Sloveniji ter v zainteresiranih ustanovah posreduje informacije javnosti. Predsednica društva Planet Zemlja je o projektu dejala: "Društvo Planet Zemlja pri svojem poslanstvu skrbno izbira partnerje in se izjemno veseli podpornikov, med katerimi je odslej tudi podjetje Makom. Slednje bo v tem šolskem letu pomagalo Karavani varne kemije na njeni poti ozaveščanja o kemikalijah ki ogrožajo naše zdravje in alternativah ki nam zagotavljajo kvaliteto bivanja."

V letošnjem šolskem letu se bo tako izvedlo najmanj 13 delavnic, pri katerih bodo sodelovali vrtci, osnovne in srednje šole. Delavnice so namenjene učencem in učiteljem izobraževalnih zavodov, kjer bodo izvedeli vse o čiščenju z mikrobiološkimi čistili z maksimalno varnostjo za uporabnika in okolje. Direktor podjetja Makom trgovina d.o.o. Tomaž Sijarto je o projektu povedal: »Ozaveščanje o varstvu okolja v že zgodnjem obdobju odraščanja se nam v podjetju Makom zdi zelo pomembno. V sodelovanju s Planetom Zemlja vidimo sinergije, saj društvo preko Karavane uresničuje naše poslanstvo.« Dogodek se bo zaključil aprila ob svetovnem dnevu Zemlje na Eko konferenci, kjer bodo predavanja priznanih strokovnjakov s področja ekologije in ekonomije.

Slogan podjetja Makom trgovina d.o.o. je »Čisto preprosto. Preprosto čisto.« saj je z njihovimi čistili in čistilnimi sredstvi enostavno priti do dobrega rezultata. V projektu Karavana varne kemije se predstavljajo z mikrobiološkimi čistilnimi sredstvi, novo generacijo varnih in učinkovitih sredstev za čiščenje, ki so tako uporabniku, kot tudi okolju prijazna. Var- na, enostavna za uporabo in učinkovita.

POLONA KRENKER

Človek Kajetan Čop

Verjetno sem želela od Kajetana Čopa bolj kompleksno predstavitev. Več besed. Naštevjanja in seštevjanja. Kdo je, kaj je dosegel, kaj še bo...a ko sva zaključila intervju, sem se ob ponovnem branju zavedala čudovitega dejstva, da je pravzaprav povedano vse. Kar je pomembno vedeti in kaj se je Kajetanu Čopu, umetniku in direktorju Zavoda za kulturo Šoštanj, zdelo pomembno da zremo o njem. In da je bilo pravzaprav vse zapisano že ob prvem odgovoru. Zavedanje dejstva, da si človek, najvišje razvito inteligentno in čustveno bitje se zdi preprosto. Pa je res?

Kako se največkrat predstaviš osebi, ki te ne pozna?
Pozdravljeni, sem Kajetan Čop. Človek.

Študiral si v Pragi, katerega leta?
V Pragi sem študiral od leta 1993 do leta 1998.

Na kateri akademiji, šoli?
Študiral sem na DAMU, Gledališki akademiji lepih umetnosti, scenografijo na katedri Alternativnega in lutkovnega gledališča ter na katedri Avtorskega gledališča in pedagogike.

Kašen je predmetnik tam, v primerjavi z npr. našo AGRFT, če mogoče poznaš in lahko primerjaš?
Predmetniki so podobni. Razlika takrat je bila v tem, da v Sloveniji ni bilo mogoče študirati scenografije, lutk in avtorskega gledališča. Torej ravno tega, kar sem študiral sam.

Kakšno je bilo tvoje diplomsko delo?
V Pragi sem študiral po sistemu, ki je podoben Bolonjskemu. Tako, da sem imel dve diplom. Magistrska naloga, se pravi druga diploma je bil avtorski projekt po motivih knjige Deklica Momo in tatovi času, pisatelja Michaela Endeja.

Te je mikalo, da bi ostal z družino v Pragi. Od tam je namreč tvoja žena?
Seveda me je.

Kaj je prevesilo tehtnico, da si prišel domov?
V Pragi sem se že vpisal na podiplomski študij, ko sem izvedel, da moram nazaj v Slovenijo. V času študija sem imel štipendijo Ministrstva za kulturo RS in eden od pogojev je bil, da moram po končanem študiju delati v Sloveniji.

Ljubljana je vabljava, kakšna je tvoja izkušnja z delom tam?
Ljubljana zame nikoli ni bila preveč vabljava. Šest let sem namreč živel v Pragi. Praga je božansko mesto s tradicijo, kulturo in mistiko. Ljubljana pa je.....pač naše glavno mesto. Vendar, če želiš v našem poslu uspeti, moraš navezati poslovne stike z Ljubljano, oziroma institucijami v njej. Drugače pa je Slovenija tako mala, da je čisto vseeno kje živiš. OD Murške do Kopra je samo dobre tri ure....

Je Burekteater nastal v Ljubljani?
Burekteater je nastal v Pragi.

Kolikšna je njegova produkcija? Na katero predstavo si posebej ponosen?
Burekteater smo prijatelji. Alice, Gogi, Zmago in še kdo. Ponosen sem na vse predstave, saj so vedno malce drugačne, predvsem pa so naše predstave kontaktne tipa. To pomeni, da vedno navežemo stik

Foto: Dejan Tonkli

z gledalcem, kar je zelo pomembno. Med drugim igramo tudi lutkovne predstave, ki izhajajo iz 300 let stare tradicije češkega lutkarstva.

Zakaj lutke? Z ženo Alice sta na tem področju precej znana.
Niso samo lutke, je jih pa največ. Zato, ker so lutke, oziroma so lutkovna gledališča skupek vseh umetnosti. Tako rekoč popolna umetnost.

Zaradi lutk so te pred leti povabili v Bosno. Kakšna je bila tvoja naloga tam?
Z Alice sva delala lutkovno predstavo z naslovom Zlatnajabuka i princezapaunica v Zenici v Bosanskem narodnem pozorišču.

Gledališče je tvoja ljubezen. Bolj kot igra, te zanima režija, imam prav?
Dejansko me zanima vse. Seveda. Če bi moral izbirati, bi raje režiral kot igral. Vendar je zame gledališče način življenja. Sam osebno ne delim gledališča na podzvrsti, kot so lutke, klasično gledališče ali gibalno gledališče. To so zame samo načini, kako izraziti to kar želiš in zato jih uporabljam po potrebi ter v dobro cele predstave.

Pa vendar tudi igraš.
Tudi.

Si posebej ponosen na kakšno svoje delo, igro ali režijo?
Ponosen sem na to, da sem blagoslovljen, da lahko počnem kar počnem.

Bil si tudi selektor Linhartovega srečanja amaterskih gledališč. Kako bi ocenil delo amaterskih gledališč po Sloveniji.
Slovenija je svetovni fenomen na področju amaterskega gledališča. Ponosen sem na vse ljudi, ki se z ljubeznijo ukvarjajo z gledališčem. Iz besede ljubiti ali amare, izhaja tudi beseda amater, torej nekdo, k nekaj dela s srcem.

Te še kaj zanima poleg gledališča.
Zanima me življenje. Predvsem bi pa najprej rad stvari postavil na svoje mesto. Najbolj me zanima družina. To so Noemi, Kilian in Alice ter naših sedem članov živalskega kraljestva psička, štirje mačkoni in dve bradati agami.

Že deset let vodiš Zavod za kulturo Šoštanj, kakšne izkušnje si nabral v teh letih?
Življenjske. Delo v zavodu je bilo in je zame stik z realnim svetom. Konec iluzij, kar je bilo nekako pozitivno zame, prava življenjska streznitev. Tako pač deluje ta svet.

Kje se ti zdi da so prednosti in kje slabosti dela v zavodu?

Smo občinski zavod, kar pomeni, da smo zelo vpeti in odvisni tudi od delovanja občine. Tukaj so slabosti in prednosti. Žal o našem delu prevečkrat govorijo ljudje, ki dejansko našega dela sploh ne poznajo in jih niti ne zanima. Drugače smo v teh desetih letih naredili ogromno. Seveda imam tukaj v mislih cel kolektiv, Miloško, Zvezdano in Dejana.

Misliš, da je delovanje zavodov za kulturo po Sloveniji prava oblika širjenja in rasti zavedanja pomena kulture?

Vsekakor so zavodi prave institucije za to. Vendar so tukaj dejansko najbolj pomembni ljudje. Najprej občani, saj smo občinski javni zavodi in potem tudi mi zaposleni, ki tvorimo programe za ljudi. Zelo pomemben dejavnik so tudi sveti zavodov, ki lahko pasivno ali aktivno vplivajo na širjenje pomena kulture.

Verjetno imaš s svojo poklicno kariero kakšne dolgoročne načrte?

Moj edini dolgoročni načrt je srečno in polno življenje cele moje družine. In to kar želim sebi, želim tudi dejansko vsem ljudem. Vem, zveni utopično, a življenje je največji dar, ki ga imamo in smo ga dobili ob rojstvu. Kariera je tudi del življenja, vendar na račun le-te, ne želim kogarkoli prizadeti.

Kaj pa sicer, na splošno, v umetnosti?

S pomočjo umetnosti želim ljudem odpreti oči.

Te je kdaj, ali pa te okolje omejuje?

Pred desetimi leti bi na to vprašanje odgovoril pritrdilno. Seveda je okolje velik dejavnik, ki zelo vpliva na delo. Že samo to, kako se okolje odziva na ideje, ki jih imaš, je pomembno za samo uspešnost delovanja. Vendar kar me ne uniči, me okrepi. Zato ne želim iskati izgovorov zakaj nekaj ne gre, ampak iščem rešitve, kako narediti, da bo šlo.

Kaj misliš, da lahko posameznik spremeni?

Posameznik lahko dela na samem sebi in s tem na okolju v katerem živi. Ljudje se morajo zavedati, da smo povezani, smo veriga in veriga je tako močna, kot najšibkejši člen v njej.

Bil si tudi klovn zdravnik, Rdeči nosek. Kakšna lepa izkušnja?

Pričarati nasmeh bolnim, obupanim, žalostnim, ostarelim in nesrečnim je najbrž plemenito dejanje. Vsekakor je najlepše plačilo nasmeh, žarek upanja v očeh.

Kolikor te poznam vem, da si dober oče. Lahko poveš kaj o svoji družini?

Kot sem že prej omenil. Družina je osnova, temelj življenja. Poročen sem petnajst let z Alice in imam dva čudovita otroka. 15 letno Noemi in 13 letnega Kiliana.

Oba otroka govorita tudi češko. Govorite doma češko?

Doma govorimo češko. Alice je namreč iz Prage in zato je to edino okolje v Sloveniji, kjer lahko govorimo češko. Tako ohranjamo znanje jezika. Odkar imam sam dvojezično družino vem, da je to edino prav. Namreč doma je potrebno govoriti jezik, ki ni jezik države v kateri živiš. Jezik je identiteta naroda in s tem tudi človeka. Imamo fizično telo in dušo. Telo duše je jezik. Z jezikom udejanjamo dušo.

Sin Kilian je uspešen plezalec. Si ga ti navdušil?

Kilian je letos zelo uspešen. Postal je osnovnošolski in klubski državni prvak v težavnostnem plezanju v kategoriji mlajših dečkov. Navdušil ga je Gorazd Hren. Njegov trener. Jaz sem samo njegov najbolj goreč navijač in glavni sponzor. Seveda pa iščem zanj tudi druge sponzorje, ker je plezanje tudi finančno dokaj naporen šport.

Kako gledaš na svojega otroka, kot osebi, ki iščeta svojo pot?

Noemi je hebrejsko ime, ki pomeni prečudovita in takšna tudi je. Hodi na umetniško gimnazijo, likovna smer. Je krasna mlada dama z neverjetnim občutkom za življenje in izjemnim likovnim talentom. Kilian je keltsko ime, kar pomeni mali bojevnik. To on tudi je. Izjemen športnik in neverjetno radoveden fant, ki je vsestransko talentiran. Zanima ga vse od tehnike, zgodovine, do umetnosti.

Si se kdaj počutil nerazumljenega v svojem okolju?

Glede na to, da se še dostikrat sam ne razumem, ni nič čudnega, če me kdaj tudi okolje ne razume. Ampak to je normalno. Vsi se s tem soočamo. Moj problem je, da sem preveč iskren. Povem kar mislim. Vendar vedno poskušam razumeti ljudi, ki so drugačni. Poskušam se postaviti v njihovo vlogo in razumeti. Četudi jih ne razumem, jih spoštujem.

Imaš kakšno posebno filozofijo v življenju, ki jo uporabljaš tudi v praksi?

Ne naredi drugemu tega, kar sam ne želiš, da bi naredili drugi tebi.

Česa se posebej radostiš?

Vsakega novega jutra. Vsakega novega nasmeha svojih otrok in žene. Vsakega nasmeha ljudi, ki jih srečujem.

Je kakšna vrednota, ki jo posebej ceniš? In zakaj.

Iskrenost in strpnost. Te dve vrednosti sta osnova za harmonično življenje ljudi.

Katere tri stvari bi nesel s seboj na samotni otok?

Arabelin prstan, zlato ribico in svojo družino.

Mogoče še kakšna misel, izkušnja za bralce.

Delajte na sebi in spoštujte najprej sebe ter človeško življenje na splošno.

Hvala lepa za pogovor.

MILOJKA B. KOMPREJ

Foto: Dejan Tonkli

DOBRODELNI KONCERT – ZA NAJO!

Naja je naša gasilka, 11 let stara deklica, ki so ji februarja letos zdravniki diagnosticirali krvnega raka (AML - Akutna Mielocitna Levkemija). Njene brezskrbne otroške dni so zamenjali dnevi težkega boja s to boleznijo. Mami Jasmini in očetu Andreju se je ob tej diagnozi stemnilo pred očmi. Enostavno nista mogla dojeti, kako je mogoče, da je Naja, ki je bila tako zdrav otrok v resnici tako hudo bolna. Zdravniki so staršema povedali še to, da naj se na zdravljenje pripravijo kolikor se sploh lahko, ker bo Naja imela zelo močne kemoterapije, ter da obvezno potrebuje presaditev kostnega mozga. Naja je svojo bolezen sprejela dokaj dobro, tudi zaradi tega, ker je par mesecev prej za levkemijo zbolela tudi njena babica. Prestala je tri izredno težke sklope kemoterapij, ki so njeno telo popolnoma izčrpale in oslabele. Izguba las po kemoterapiji je bila malenkost po vsem tem kar je prestala, saj je v času kemoterapij ves čas bruhal, ni mogla ne jesti, ne hoditi, ves čas je imela vročino, neprestano je krvavela iz nosa, po celem telesu je dobila izpuščaje, ob tem pa se ji je njena koža vsaj trikrat olupila. Ko je bila že tako izčrpana, da včasih niti gledati ni mogla, je dobila še glivično pljučnico, ki se ji je po 3 tednih še enkrat ponovila. Po prestanih mučnih kemoterapijah in vseh zapletih je prišla k sreči spodbudna novica, da ima zelo lepo remisijo ter, da so našli nesorodnega darovalca kostnega mozga. Po šestih mesecih trpljenja, negotovosti in strahu so vsi skupaj vsaj malo zadihali in se sprostili. Ker imata starša poleg Naje še mlajšo 13 mesecev staro hčerko Tano, je moral oče v bolnišnico in čez noč postati oče in mama obenem, saj je bila in je še mama ves čas v bolnišnici ob Naji.

Naja je samo presaditev kostnega mozga lepo prestala, čeprav tega glede na izredno mučne kemoterapije nihče ni pričakoval in so bili vsi nad tem zelo presenečeni. Presaditev je bila ravno na Najin rojstni dan, 26. septembra 2013. Zelo spodbudna je bila novica, da je štirinajsti dan po presaditvi novi mozeg že začel delovati. Kljub temu, da je najtežji del zdravljenja sedaj že mimo, ostaja velika negotovost, saj lahko najmanj 6 mesecev po presaditvi pride do zavrnitve, že vsaka majhna sprememba pa lahko pomeni tudi usodno poslabšanje.

Težka Najina bolezen, njena starša kljub njuni močni volji in pozitivnimi mislimi neusmiljeno izčrpava, tako psihično, fizično in ne nazadnje tudi finančno. Poleg tega, da živijo v podnajemniškem stanovanju, kjer gre $\frac{3}{4}$ plače samo za stroške je zaposlen samo oče, saj je mama, ko je drugič zanosila ostala brez službe. Od februarja letos, ko je moral Andrej v bolnišnico zaradi varstva dojenčka, je njihov dohodek še manjši. Zdravljenje Naje je povezano z velikimi stroški in ker je Naja tudi naša gasilka, smo se odločili, da za njo organiziramo **DOBRODELNI KONCERT, ki bo na Miklavževo nedeljo, 08. decembra ob 16:00 uri** v veliki telovadnici OŠ KDK Šoštanj.

Pomagamo skupaj, z iskreno željo, da bi imela tudi Naja kljub bolezni lažjo in bolj srečno otroštvo, mladost, odraslost, predvsem pa, da zmaga v boju s hudo boleznijo, ki jo je doletela.

Predsednik PGD Šoštanj-mesto
Boris GOLIČNIK

V Šoštanju, november 2013

☐ MESTNA KNJIŽNICA ŠOŠTANJ PROGRAM PRIREDITEV DECEMBER 2013

URE PRAVLJIC

četrtek ob 17.00 do 17.45 v Mestni knjižnici Šoštanj
za otroke od 3. leta dalje

5. 12. 2013

Mojiceja Podgorešek: **O volku, ki je iskal pravljico**
Pripoveduje Marjetka Blatnik.

12. 12. 2013

David Melling: **Ne skrbi, Oliver!**
Pripoveduje Andreja Kolenc.

19. 12. 2013

Karma Wilson: **Medo je bolan**
Pripoveduje Marjetka Blatnik.

RAZSTAVI:

Ela Peroci

Ela Peroci je uspešna in priljubljena mladinska pisateljica. Vzorec kratke sodobne pravljice, kjer se realnost in fantastika prepletata, je uveljavila sredi 50-ih let. Večina njenih del so kratke sodobne pravljice. Njena prva objavljena pravljica je bila *Moj dežnik je lahko balon*, ki so ji kmalu sledile še druge: *Muca Copatarica*, *Majhno kot mezinček*, *Za lahko noč*, *Na oni strani srebrne črte*, *Siva miš ti loviš!*, *Ptičke so odletele*, *Hišica iz kock...* Ela Peroci je snov za svoj literarni opus črpala iz lastnih zapiskov, ki jih je pisala v obdobju študentskih let. Največji vpliv pri pisanju pa je pri njej imelo materinstvo. Glavni junakinji njenih zgodb sta hčerki Jelka, katera nastopa tudi v pravljici *Hišica iz kock*, in Anka, ter sosedovi otroci. V novejših zgodbah, pa so junaki tudi njeni vnuki.

Ta veseli december

Razstava izdelkov ročnih del, ki nam polepšajo praznične dni. Na ogled bodo dela domače obrti izpod spretnih rok Brigite Langus in Romane Kolenc.

3. 12. 2013

torek ob 19.00

Po praznikih diši – potico smo vzeli iz peči

Gostili bomo etnologa dr. Janeza Bogataja, ki bo predstavil svojo zadnjo knjigo *Potice iz Slovenije*. Da bo knjižno - kulinarčni užitek popoln, bodo članice Društva podeželskih žena Šaleške doline spekle domačo potico. Pevci in godci Reber iz Vinske Gore pa nam bodo zagodli po domače.

18. 12. 2013

sreda ob 18.00

Zvočna kopel

Zvok je najmočnejše orodje, s katerim so si v zdravilne namene pomagala že mnoga ljudstva in civilizacije.

V čarobni svet zvokov gonga vas bo popeljala Nives Kraševac.

Organizator zvočne kopeli je idejni vodja skupine Šoštanj društva Šole zdravja Ljubica Donko.

Prosimo vas, da se predhodno prijavite na tel.: 083 843 888.

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
religija	nedelja, 1.12. ob 16:00	Advent v Šoštanju	Trg bratov Mravljak	Turistično lepševalno društvo Šoštanj
rekreacija	ponedeljek, 2.12. ob 9:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
bridge	ponedeljek, 2.12. ob 18:00	Simultani bridge turnir Šaleškega bridge kluba - 8. kolo EX YU lige	Kavarna Šoštanj	Šaleški bridge klub
predstavitev	torek, 3.12.	Ta veseli dan kulture (prost vstop v muzej)	Muzej usnjarstva na Slovenskem	Muzej usnjarstva na Slovenskem
delavnice	torek, 3.12. ob 17:00	Torkova peta – Veseli december je tu (delavnice za otroke in starše)	Majerjeva vila	Medobčinska ZPM Velenje
predstavitev	torek, 3.12. ob 19:00	Po praznikih diši – potico smo vzeli iz peči (predstavitev knjige dr. Janeza Bogataja – Potice iz Slovenije)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
predstavitev	sreda, 4.12. od 12:00 do 17:00	Računalniška delavnica: Kako razvijem fotografije?	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
odbojka	sreda, 4.12. ob 20:00	Šoštanj Topolšica – Go Volley (12. krog 1. državne odbojkarske lige)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojkarski klub Šoštanj - Topolšica
pravljice	četrtek, 5.12. ob 17:00	Pravljичne ure (Mojiceja Podgorešek: O volku, ki je iskal pravljico Pripoveduje Marjetka Blatnik)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
religija	četrtek, 5.12. ob 18:00	Miklavž v Šoštanju	Trg bratov Mravljak	Turistično lepševalno društvo Šoštanj
planinstvo	sobota, 7.12.	Srečanje vodnikov Šaleške doline	Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
košarka	sobota, 7.12. ob 20:00	Elektra Šoštanj : Tajfun (8. krog 1.SKL, Liga Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
predstava	nedelja, 8.12. ob 10:00	Lutkovna predstava Metuljček Cekinček	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
koncert	nedelja, 8.12. ob 16:00	Dobrodelni koncert za Najo	Športna dvorana OŠ KDK Šoštanj	PGD Šoštanj - mesto
delavnice	sobota, 7.12. ob 16:00	Delavnice pod sloganom Veseli december	Dom krajanov Skorno-Florjan	Društvo prijateljev mladine Skorno-Florjan
košarka	nedelja, 8.12. ob 18:00	1.SKL za mladince U18, 9. krog (Elektra Šoštanj : Zlatorog Laško)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
rekreacija	ponedeljek, 9.12. ob 9:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
bridge	ponedeljek, 9.12. ob 18:00	Simultani bridge turnir Šaleškega bridge kluba - 9. kolo EX YU lige	Kavarna Šoštanj	Šaleški bridge klub
predstavitev	sreda, 11.12. od 12:00 do 17:00	Računalniška delavnica: Povežimo se - Skype	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
košarka	sreda, 11.12. ob 15:30	1.SKL, za kadete U16, 4. krog (Elektra Šoštanj : Rogaška Crystal)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
abonma	sreda, 11.12. ob 19:00	Nora Nora (drama) KUD Zarja Trnovlje	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
pravljice	četrtek, 12.12. ob 17:00	Pravljичne ure (David Melling: Ne skrbi, Oliver! Pripoveduje Andreja Kolenc)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
predstava	petek, 13.12. ob 16:00	Biti priden je težko (Gledališka skupina Pravljичni dotik Šoštanj)	Dom krajanov Lokovica	Medobčinska ZPM Velenje
sejem	sobota, 14.12. od 9:00 do 13:00	Božično novoletni sejem	Kajuhov park Šoštanj	Občina Šoštanj

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
predstava	nedelja, 15.12. ob 9:00	Biti priden je težko (Gledališka skupina Pravljичni dotik Šoštanj)	Bele Vode – v šoli	Medobčinska ZPM Velenje
predstava	nedelja, 15.12. ob 11:00	Srečna hiška (Kulturno društvo Škale)	Dom krajanov Zavodnje	Medobčinska ZPM Velenje
predstava	nedelja, 15.12. ob 14:00	Srečna hiška (Kulturno društvo Škale)	Dom krajanov Skorno-Florjan	Medobčinska ZPM Velenje
predstava	nedelja, 15.12. ob 14:00	Biti priden je težko (Gledališka skupina Pravljичni dotik Šoštanj)	Kino Topolšica	Medobčinska ZPM Velenje
koncert	nedelja, 15.12. ob 16:00	Ansambel Ta pravi faloti ob 15 letnici delovanja z gosti	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
rekreacija	ponedeljek, 16.12. ob 9:00	Sprehod za zdravje	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
predstava	ponedeljek, 16.12. ob 16:00	Srečna hiška (Kulturno društvo Škale)	REKS Ravne	Medobčinska ZPM Velenje
predstava	ponedeljek, 16.12. ob 18:00	Srečna hiška (Kulturno društvo Škale)	Gasilski dom Gaberke	Medobčinska ZPM Velenje
bridge	ponedeljek, 16.12. ob 18:00	Simultani bridge turnir Šaleškega bridge kluba - 10. kolo EX YU lige	Kavarna Šoštanj	Šaleški bridge klub
koncert	ponedeljek, 16.12. ob 19:00	Božično novoletni koncert glasbene šole	Kulturni dom Šoštanj	Glasbena šola Velenje – oddelek Šoštanj
predstava	torek, 17.12. ob 16:00 in 17:30	Biti priden je težko (Gledališka skupina Pravljичni dotik Šoštanj)	Kulturni dom Šoštanj	Medobčinska ZPM Velenje
predstavitev	sreda, 18.12. od 12:00 do 17:00	Računalniška delavnica: Vse o moji nepremičnini	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
predstavitev	sreda, 18.12. ob 18:00	Zvočna kopel	Mestna knjižnica Šoštanj	Šola zdravja, Ljubica Donko
pravljice	četrtek, 19.12. ob 17:00	Pravljичne ure (Karma Wilson: Medo je bolan Pripoveduje Marjetka Blatnik)	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
predstavitev	četrtek, 19.12. ob 19:00	Galerijski večer: Predstavitev društev v občini	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
odbojka	sobota, 21.12. ob 20:00	Šoštanj Topolšica –Calcit volleyball (15. krog 1. državne odbojcarske lige)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojcarski klub Šoštanj - Topolšica
košarka	nedelja, 22.12. ob 18:00	1.SKL za mladince U18, 11. krog (Elektra Šoštanj : Maribor Messer)	Športna dvorana Šoštanj	Košarski klub Elektra
koncert	nedelja, 22.12. ob 16:00	Božično novoletni koncert PO Zarja Šoštanj	Športna dvorana OŠ KDK Šoštanj	Pihalni orkester Zarja Šoštanj
namizni tenis	nedelja, 23.12. ob 17:00	Zasavsko Savinjska rekreativna liga - skupina A	Športna dvorana Partizan Šoštanj	NTK Spin
bridge	ponedeljek, 23.12. ob 18:00	Simultani bridge turnir Šaleškega bridge kluba - 11. kolo EX YU lige	Kavarna Šoštanj	Šaleški bridge klub
planinstvo	četrtek, 26.12.	Pohod Topolšica – Sleme preko Loma	Zbirno mesto pred pošto v Topolšici	Planinsko društvo Šoštanj
religija	četrtek, 26.12. ob 17:00	Žive jaslice v Skornem	Cerkev sv. Antona v Skornem	Turistično društvo Skorno
bridge	ponedeljek, 30.12. ob 18:00	Redni tedenski turnir	Kavarna Šoštanj	Šaleški bridge klub

Bogoslužna oznanila

Svete maše na 1. adventno nedeljo, nedeljo Karitas, 1. decembra 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Zavodnje ob 10. uri. | Bele Vode ob 8.30 uri.
Topolšica ob 10. uri.

Svete maše na 2. adventno nedeljo, na praznik Brezmadežnega spočetja Device Marije, 8. decembra 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri (sprejem novih ministrantov).
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Zavodnje ob 10. uri. | Bele Vode ob 8.30 uri.
Gaberke ob 10. uri.

Svete maše na 3. adventno nedeljo, 15. decembra 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7., 8.30 in 15. uri (srečanje Vere in luči).
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Zavodnje ob 10. uri. | Bele Vode ob 8.30 uri.
Topolšica ob 10. uri.

Svete maše na 4. adventno nedeljo, 22. decembra 2013 (Pri vseh mašah bo sprejem betlehemske luči miru):

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Zavodnje ob 10. uri. | Bele Vode ob 8.30 uri.
Gaberke ob 10. uri.

Svete maše na Sveti večertorek, 24. decembra 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 18. uri za otroke in 24 uri polnočnica.
Šoštanjska mestna cerkev ob 22. uri.
Zavodnje ob 22.30. uri. | Bele Vode ob 20. uri.
Gaberke ob 21.15. uri. | Topolšica ob 20. uri.

Svete maše na Božič v sredo, 25. decembra 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 uri.
Zavodnje ob 10. uri. | Bele Vode ob 8.30 uri.
Topolšica ob 11.15 uri. | Gaberke ob 10. uri.
Sveti Križ ob 19. uri.

Svete maše na praznik sv. Štefana v četrtek, 26. decembra 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Zavodnje ob 10. uri. | Bele Vode ob 8.30 uri.

Svete maše na praznik sv. Janeza evangelista v petek, 27. decembra 2013 (Pri mašah bo blagoslov vina):

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 18. uri.
Zavodnje ob 8. uri. | Bele Vode ob 8. uri.

Svete maše na nedeljo Svete Družine, 29. decembra 2013:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri (skupni krst).

Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Zavodnje ob 10. uri. | Bele Vode ob 8.30 uri.
Topolšica ob 10. uri.

Svete maše na Novo leto, 1. januarja 2014:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Zavodnje ob 10. uri. | Bele Vode ob 8.30 uri.
Topolšica ob 11.15 uri. | Gaberke ob 10. uri.

Svete maše na 2. nedeljo po Božiču, 5. januarja 2014:

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Zavodnje ob 10. uri. | Bele Vode ob 8.30 uri.
Gaberke ob 10. uri.

Svete maše na praznik sv. Trije kralji v ponedeljek, 6. januarja 2014 (blagoslov vode):

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30 uri.
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Zavodnje ob 10. uri. | Bele Vode ob 8.30 uri.

Žive jaslice

Pri sv. Antonu v Skornem bodo v četrtek, 26. decembra 2013 žive jaslice ob 17. uri.

Božično voščilo

Vsem bralkam in bralcem Lista želiva lepo pripravo in doživeto praznovanje Božiča ter vesel prehod v Novo leto 2014.

JOŽE PRIBOŽIČ, ŽUPNIK
IN JANEZ KOZINC, KAPLAN.

Dišeč december

Nekdo je potrkal na vrata. Nori december je že tako zaseden, nobremenjujoč, naporen, potem pa še to – kar trka in trka. Krize je v tem letu že dovolj! Gospodarske, zaradi katere je vse več tistih, ki v pravem bistvu razumejo pomen vsakdanjega kruha; moralne, zaradi katere se nam trga srce ob pogledu na grozote, ki jih zmore povzročiti človeška brezčutnost; in krize vere, zaradi katere je december samo še bolj nor od vseh že tako norih mesecev.

Dovolj je, gotovo. Ta pa še vedno trka! Verjetno je kakšen od prodajalcev. Le kaj misli, da lahko ponudi novega? Prazniki so vendar vsako leto znova – okraskov, lučk, voščilnic, vsega je dovolj. Znova in znova Božič. Hecno, vladarji so se zamenjali, sistemi so se menjali, tehnologija je napredovala, praznik Božjega rojstva pa ostaja. In trka.

Saj res, prav takole so v otroških letih na vrata potrkali sorodniki, ko so prišli voščit vesele praznike in so našo družino povabili, da smo skupaj odšli k polnočnicam. Kar diši po tistih časih! Najsi je bil sneg ali pa tudi ne, najsi je mama spekla svežo potico ali pa smo jo otroci pojedli že preden je dobro zadišala, nekaj čarobnega je bilo v tistem času. V tistem pričakovanju, veselju. Nobenih daril, samo pravljlično navdušenje. In tista svetloba v jaslicah! Tista prava Luč, tista nežna melodija, tisto ljubeče Dete ... spet trka. Moti moje sanjarjenje! Kot da hoče, da stopim v ta kruti svet sedanosti! Najbolje bo, da grem odpret ... toda ničesar ne vidim ... le tiha pesem ljubko doni ... v daljavi se utrinja svetloba in spet ... spet tako diši. Diši po upanju. Je možno, da tudi v teh časih trka On? Da prihaja v zmešnjava gospodarske, moralne in verske krize? Zares ga zdaj najbolj potrebujemo. Ja, spet nam daje priložnost. Vsemu divjanju

sveta navkljub, se On ne pozabi roditi! Ne pozabi na nas. Spet upa, da ga bomo sprejeli. Da ga bomo končno imeli radi. Ko bomo storili to, bo vsak trenutek decembra dišeč, skrivnost, ljubeč. Prav takšnega vam privoščim!

MOJCA ŠTRUC

Foto: splet

Tradicionalni slovenski zajtrk

V Sloveniji 15. novembra obeležujemo dan slovenske hrane. Zato smo ta dan tudi na šoli Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj pripravili tradicionalni slovenski zajtrk, sestavljen iz kruha, mleka, masla medu in jabolka. Vsi pridelki in izdelki so bili slovenskega porekla, pridelani v bližnji okolici.

Foto: arhiv OŠ KDK Šoštanj

Učenci so deset minut prej, kot običajno prišli v učilnice in pojedli pripravljen zajtrk, nato pa je pouk stekel naprej po urniku. Tudi pri malici in kosilu smo ta dan ponudili hrano slovenskega porekla.

Namen te akcije, ki jo finančno podpira Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, je tudi v družinah spodbuditi zavedanje o pomenu in prednostih lokalne samooskrbe, domači pridelavi in predelavi ter o pomenu zajtrka nasploh.

Zahvaljujemo se Čebelarški družini Ravne za donacijo 10 litrov medu.

Državno tekmovanje DIABETES

V soboto, 9. novembra, je na OŠ Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj potekalo državno tekmovanje osnovnih in srednjih šol o poznavanju diabetesa. Tekmovalo je 55 srednješolcev in 216 osnovnošolcev iz 110 šol.

Foto: arhiv OŠ KDK Šoštanj

Pred tekmovanjem so učenci gostujoče šole pripravili kratek kulturni program, tekmovalcem pa so spregovorili tudi ravnateljica mag. Majda Zaveršnik Puc, predsednik Zveze društev diabetikov Slovenije Peter Miklavčič, predsednica Društva diabetikov Velenje Romana Praprotnik in podžupan Občine Šoštanj Vojo Krneža.

Foto: arhiv OŠ KDK Šoštanj

In kakšna je bila bera priznanj?

Na srednji šoli je bilo 12 zlatih in 21 srebrnih, učencem osnovnih šol pa so podelili kar 48 zlatih in 114 srebrnih. Med njimi sta bili tudi naši učenci Monika Videmšek, ki je osvojila srebrno priznanje, zlato pa je osvojila Karmen Hudej.

JOŽICA ANDREJC

Foto: arhiv OŠ KDK Šoštanj

V petek, 4. oktobra, je na osnovni šoli Karla Destovnika-Kajuha Šoštanj potekalo šolsko tekmovanje iz znanja o sladkorni bolezni. Ker sem bila ena izmed treh najboljših, sem se uvrstila na državno tekmovanje. To je potekalo 9. novembra, gostila pa ga je naša šola.

Ob deveti uri smo se zbrali v avli šole, kjer smo se prijavi. Nato smo odšli v športno dvorano, tam smo imeli krajši kulturni program.

Po končanem programu pa je za nas, tekmovalce, prišel najpomembnejši del. Odpravili smo se v učilnice, kjer smo ob enajsti uri začeli s tekmovanjem. V vsaki učilnici so bili po trije učitelji, ki so nas strogo nadzirali, medtem pa smo se mi trudili po najboljših močeh, da bi naloge rešili čim bolje. Vprašanja se mi niso zdela pretežka, verjetno zato, ker sem se na tekmovanje dolgo pripravljala. Zнала sem odgovoriti skoraj na vsa, le pri dveh odgovorih nisem bila popolnoma prepričana. Ko smo končali s pisanjem, smo se odpravili na zasluženno kosilo v našo jedilnico. Nejevoljo zaradi čakanja v zelo dolgi vrsti pa je pregnalo okusno kosilo.

Po končanem kosilu je sledila še predstavitev dejavnosti šole in kraja v mali telovadnici. Nato smo se počasi odpravili domov.

Po petih dneh nestrpnega čakanja na objavo rezultatov smo to končno dočakali v četrtek, 14. 11., na svetovni dan sladkorne bolezni.

Jaz sem za rezultate izvedela v šoli, natančneje pri šolski malici. Sošolka je na glas povedala, da je izvedela, da so rezultati že objavljeni. Ko je to slišala moja razredničarka in mentorica Marica Rožič, je pogledala rezultate. Vsa presrečna mi je povedala, da sem dosegla 38 točk in s tem zlato priznanje. Bila sem neizmerno vesela, saj zlatega priznanja nisem pričakovala.

KARMEN HUDEJ, 9. E

Varna pot v vrtec

Kako pomembna je varna pot do vrtca, smo raziskovali v mesecu novembru v vrtcu Šoštanj-enoti Urška Topolšica.

Ta mesec je bila tema – promet. S starejšimi otroci smo si ogledali pločnike, se učili varnega prečkanja ceste, si ogledali prometne znake, vsi skupaj (tudi malčki) spoznavali vozila, se igrali cestišče, železnico, policaje,... in na koncu z likovnim ustvarjanjem vse prenesli na papir. Poblizje smo si ogledali velik avtobus, ki nam ga je na ogled pripeljal g. Drago Goršek. V zadnjih dneh pa so nas v čarobni svet pravljič popeljale knjige, ki jih z zanimanjem prebiramo.

Foto: arhiv vrtca

Iskrivo in igriavo pričakovanje prazničnih dni vam želimo ter vas lepo pozdravljamo.

MATEJA GRABNER

Druženje z Muco Copatarico

V hladnih jesenskih dneh nas je v enoti Biba obiskala Muca Copatarica, tista, ki nerednim otrokom odnese copate, jih skrbno očisti in zašije. Z njo smo spoznali pravljič, številne zanimive igrače, zabavne igre, pesmice in se navajali na pospravljanje copat.

Foto: arhiv vrtca

Strokovne delavke smo otroke, stare od 1-3 let, razveselile z lutkovno predstavo Muca Copatarica. Predstavo smo zaključile s pesmijo in prijetnim druženjem ob različnih likovnih in gibalnih dejavnostih.

STROKOVNE DELAVKE ENOTE BIBA

Veselje v jeseni

Narava nam je razkrila svoje jesenske čare, zato smo njene lepote uživali tudi v vrtcu Šoštanj. V naši okolici smo spoznavali različna drevesa, njihove značilnosti, jih skušali prepoznati in razlikovati v naravi.

Foto: arhiv vrtca

Obiskovali smo bližnje gozdove, kjer smo si lahko postregli s kopico naravnega materiala. Z njim smo ustvarjali, si pomagali pri matematičnih dejavnostih in si popestrili vsakodnevno igro v vrtcu. Plodove jeseni smo opazili tudi v sadovnjakih. Spoznavali smo jih z vsemi svojimi čutili. Pridelke smo opazovali, tipali, okušali, vonjali ter se ob igri pogovarjali o pomenu sadja za zdravo življenje.

Foto: arhiv vrtca

Nekateri otroci so se seznanili s prometnimi vsebinami. Obiskali smo pomembne službe, ki vzdržujejo vozila in omogočajo prevoz iz kraja v kraj. S svojo opremo sta se na obisk pripeljala motorist in traktorist. Veliko zanimivih podatkov smo izvedeli v avtomehanični in vulkanizerski delavnici. V tem mesecu so nas prijazno sprejeli šoštanjski gasilci, ki so nam pokazali vso gasilsko opremo in njihova vozila. Prav posebno doživetje je bilo gašenje ognja ter vožnja z dvizžno košaro iz katere smo videli naše mesto čisto drugače, kot smo ga vajeni. Pripravili smo tudi srečanje s starši, kjer ni manjkalo dobre volje, presenečenj in jesenskih dobrot.

TINA JAMNIKAR

☐ Jesensko srečanje s starši

....RJAVI SO LISTKI V JESENI
IN KOSTANJ JE TUDI RJAV,
Z RJAVIMI LISTI BO JEŽEK
SVOJ ZIMSKI BRLOG SI POSTLAL...

Jeseni otroci spoznajo in doživijo naravo v vsej njeni raznolikosti, povezanosti ter stalnem spreminjanju.

Foto: arhiv vrtca

V vrtcu se veliko igramo z naravnimi plodovi, hodimo v naravo, iščemo plodove, jih nabiramo, preštevamo, sortiramo, kupčkamo...

Naše veselje ob igri z naravnim materialom smo želeli deliti tudi s starši. Prosili smo jih, da sami organizirajo druženje z njihovimi malčki. Z veseljem so se odzvali. Povabili so nas na kmetijo v Florjan.

Foto: arhiv vrtca

Otroci so skupaj z mamicami zelo ustvarjalno izražali svoje ideje, zamisli. Lepili so jesenske plodove, izrezovali buče, izdelovali figure iz kostanja in storžev.

Foto: arhiv vrtca

Naše skupno doživljanje je zelo hitro minilo. Razšli smo se z zelo prijetnimi občutki.

ANDREJA KOMAR

☐ Obiskala nas je jesen

Vmesecu oktobru smo v vrtcu v Gaberkah opazovali in spoznava-
li kakšna je narava jeseni. Veliko smo se sprehajali, nabirali je-
senske plodove, jih prinašali v vrtec ter se z njimi igrali.

Foto: arhiv vrtca

Z domačega vrta smo prinesli zelenjavo in tudi nekaj sadja smo nabrali. Nekatere izmed teh stvari smo okušali in mmmmmm so bile okusne. Iz vseh jesenskih plodov ter buč smo izdelovali strašila, na stopnišču pa nas vsako jutro »pozdravi« grozna čarovnica.

Foto: arhiv vrtca

V tem mesecu smo se s starši dobili na Konjeniškem klubu na je-
senskem srečanju, kjer smo imeli možnost spoznati poklic kovača, lahko
smo jahali ponije, na koncu pa smo se posladkali s kostanjem.

Foto: arhiv vrtca

En topel jesenski pozdrav do naslednjič.

ANITA MIKLAVŽINA

Avreole

Z razstavo v Mestni galeriji Šoštanj, se je domači ikonopisec Alimpije Košarkoski spet vrnil v prostor, kjer je pred skoraj štirimi leti odprl prvo razstavo. Tudi tokratna, v kateri sledimo najnovejša dela tega ustvarjalca je bila izredno dobro obiskana, rojaka pa so obiskali tudi predstavniki makedonske ambasade in ataše Ljupco-Janevski. Besedo o ustvarjalcu in njegovem delu je dodal likovni kritik Matija Plevnik, razstavo je skupaj z atašejem odprl župan občine Šoštanj, Darko Menih. Svečanost je glasbeno obogatil oktet TEŠ, odprtje pa je vodila Milojka B. Kompnej.

Foto: Dejan Tonkli

Kot rečeno je Alimpije Košarkoski prvič razstavljal v domačem kraju leta 2010, od tu pa, kot pisec ikon nadaljeval uspešno pot tudi izven meja Slovenije. Do sedaj beleži petnajst samostojnih razstav, med njimi so tudi mednarodne, skupinsko je razstavljal trikrat. Košarkoski se je ikonopisja učil pri akademskem slikarju Goceju Kaldijemskem in mag. Silvi Božinovi, skozi lastno doživljanje ustvarjanja pa si oblikuje svoj likovni izraz. Lahko bi rekli, da s svojim ustvarjanjem gradi vez med svojo prvo domovino Makedonijo in sedanjo, Slovenijo. Matija Plevnik je o njegovem ustvarjanju med drugim povedal:

Opus Košarkoskega bi lahko, brez poznavanja njegovega primarnega duhovnega okolja, hitro označili za konservativnega in starinskega. Temu ni tako, saj kot vsak ikonopisec stremi k iskanju popolnosti v ponavljanju potez, kompozicij, motivike, barv in tehnik svojih predhodnikov. Nenazadnje tudi njegove ikone s svojo nespremenjeno trdoživostjo dokazujejo, da se avtor staplja z duhovnim izročilom, ki neprekinjeno poteka že dobrih enajst stoletij. Kljub odklonu od zahodnoevropske slikarske tradicije je tudi pričujoča razstava dokaz, da nas različnost bogati in nenehno navdihuje.

Posebej lepo je svojega rojaka pozdravil g. Janevski. Med drugim je, seveda v makedonščini, povedal: »Spoštovani gospod župan Darko Menih. Dovolite mi, da vas pozdravim v imenu veleposlanika gospoda Igorja Popova in da vam prenesem njegovo razočaranje in opravičilo, ker zaradi obveznosti ne more bito danes z nami. V veliko čast mi je, da sem danes zvečer z vami. Pravijo, da so duhovno in kulturno bogatejši ljudje tisti, ki majo dve domovini – sedanjo, v kateri živijo in tisto, iz katere prihajajo. Le ti imajo prednost, da ustvarjajo v eni kulturni sredini in hkrati negujejo običaje in vrednosti, ki izhajajo iz njihovih korenin. Velična vsakega umetnika izhaja iz njegove duše, ki je središče njegove kreativnosti, gonilna sila njegovega umetniškega izraza, poznanega po neskončni raznovidnosti in maestralnosti svojih potez. Spoštovanemu gospodu Alimpije Košarkoskemu želim še veliko uspešnih del in razstav.«

Razstava bo na ogled do januarja 2014.

AMADEJA KOMPNEJ

Ob dvajsetletnici

Šoštanj, 16. november

Oktet TEŠ iz Šoštanja, je ob svoji 20. letnici delovanja pripravil svečani koncert, z vrsto prijetnih presenečenj. Za trajen spomin na praznovanje so pri Studiu Dynamic izdali CD. Na koncertu, ki je bil v kulturnem domu Šoštanj, sta predstavnici JSKD izpostava Velenje Nina Mavec Krenker in Tatjana Vidmar članom podelili zlata in srebrna Gallusova priznanja.

Foto: Matej Vranič

Oktet se je predstavil z izborom pesmi s katerimi nastopajo na raznih revijah, srečanjih in proslavah. Dodatno je bil nastop obogaten z videospoti, katere je realiziral Matej Vranič. V dvajsetih letih delovanja so bili na številnih gostovanjih doma in v tujini in prejeli vrsto priznanj. Najbolj ponosni so na Zlato plaketo iz 18. Mednarodnih dni zborovskega petja v letu 2004 v Pragi, kjer so postali Vitezi kategorije. So tudi nosilci zlatega žiga JSKD RS. V letu 2013 so prejeli tudi Priznanje župana Občine Šoštanj.

Sedanji sestav tvorijo Janez Brglez, Grega Kladnik, Marko Balažič, Franc Gregorc, Rado Gregorc, Zvonko Lah, Peter Zgoznic in Silvo Medved, od leta 2011 je umetniška vodja Blanka Rotovnik. Na oder so povabili tudi nekdanje člane, ki so Bojan Zorko, Matjaž Posinek, Janko Zacirkovnik in Mitja Venišnik. Venišnika žal ni bilo, je pa dejstvo, da je bil gonilna sila okteta polnih sedemnajst let. Predsednik Okteta TEŠ je že tri leta Grega Kladnik, ki je tudi »vodil« priprave na koncert. Oddahnil si je šele, ko je bila odpeta zadnja pesem, a se že v istem trenutku pripravljala na ponovitev koncerta, ki je bila 22. novembra ob 19. uri na isti lokaciji.

Na koncertu so se pevci zahvalili vsem, ki so jim omogočili praznovanje in izrazili hvaležnost za podporo svojim družinam.

Oktetu so čestitali številni predstavniki društev in organizacij, med njimi župan občine Šoštanj Darko Menih in direktor termoelektrarne Šoštanj Peter Dermol. Vsi so k čestitkam pridali tudi upanje za dobro delo okteta tudi vnaprej.

MILOJKA B. KOMPNEJ

Črke in številke

Katja Kočevar se je med pisce pravljic že trdno zapisala s svojimi kpetimi pravljicami pobarvankami, ki jih je izdala od leta 2004 dalje. Legenda o lepem kamnu je šesta njena pravljica pobarvanka, ki je sicer podobna prejšnjim izdajam a ima nekatere posebnosti po katerih se razlikuje.

Pravljica namreč ni samo za otroke, je tudi za odrasle, poleg tega je prevedena v angleški jezik. Lahko bi se reklo, da je zelo primerna za promocijo mesta Šoštanj, saj se zgodba plete okoli nastanka imena Lepi in kamen in hriba, ki se dviga nad Šoštanjem. Avtorica, ki se sicer preživlja s številkami,

živi pa od besed, kot je sama rekla, je predstavitev knjige 15. novembra postavila v okolje Vile Mayer, kjer so v programu predstavitve sodelovali Plesna šola Step, Oglarji, Simon Gorišek ter Kaja Kočevar in Jani Napotnik. Projekt so podprli Občina Šoštanj, Krajevna skupnost Šoštanj in Studio IN. Vsebine pravljice avtorica v pogovoru z Milojko B. Komprij ni povsem razkrila, raje je prisotne povabila, da pravljico sami preberejo. Se pa je zahvalila Rajku Zalezniku, domačinu, ki jo je vzpodbujal pri zamisli. Kot vse svoje knjige do sedaj, je Katja tudi tokrat knjige podarila, nekaj jih je bilo namenjenih obiskovalcem večera, preostanek knjig od 1000 natisnjenih izvodov pa gre za promocijske potrebe Občine in Krajevne skupnosti Šoštanj.

Foto: Zdravko Kočevar

Legenda o lepem kamnu je vsekakor zanimivo delo, tako po ideji, kot izvedbi, Kočevarjeva pa napoveduje nove pravljice.

Kot rečeno, Katja od besed živi, s številkami se preživlja, zato je bila predstavitev knjige povezana z praznovanjem dvajsete obletnice samostojnega delovanja Katje Kočevar. Tudi k temu pomembnemu jubileju so ji mnogi čestitali, saj njen ugled poštene in sposobne poslovne ženske sega od besed k številkam in nazaj.

MILOJKA B. KOMPRIJ

□ Zmagovita Zarja

Pihalni orkester Zarja iz Šoštanja, pod strokovnim vodstvom Mirana Šumečnika je na letošnjem, 18. Tekmovanju Pihalnih orkestrrov v zabavnem programu v Ormožu osvojil zlato priznanje s pohvalo.

S 95 odstotki zbranih točk je postal absolutni zmagovalec tekmovanja. Tekmovalo je 11 orkestrrov. Spomnimo, da so v tej kategoriji enak uspeh dosegli tudi leta 2010 in 2009, tako da poleg zlatega odličja s pohvalo, na lanskem mednarodnem tekmovanju Pihalnih orkestrrov v Velenju, nesporno dokazujejo, da so v samem vrhu. Veselje ob zmagi je bilo seveda veliko.

Foto: Zdravko Kočevar

Po besedah Srečka Potočnika je bilo vzdušje v Ormožu čudovito, godbeniki so odlično odigrali vse skladbe in prepričali strokovno žirijo. Za posebnost njihovega nastopa so dodatno mladi člani orkestra (Silvo, Andrej, Matej, Samo, Jure, Grega) s svojo koreografijo, Irena Penšek, sicer baritonistka v orkestru, pa se je tudi tokrat dokazala kot odlična pevka. Čestitamo.

MILOJKA B. KOMPRIJ

Pihalni orkester Zarja, nadaljuje tradicijo božično novoletnega koncerta, ki ga bodo tudi letos izvedli v **telovadnici osnovne šole Karel Destovnik Kajuh** in sicer **22. decembra ob 16.00**. Poleg orkestra bodo nastopili zanimiv glasbeni gostje.

Zarja bo v okviru novoletnega praznovanja nastopila tudi na Vranskem in sicer 23. decembra.

□ Ob dnevu reformacije

Ob dnevu reformacije, 30. oktobru so v Šoštanju v sklopu Galerijskih večerov izvedli predavanje doc. dr. Toneta Ravnikarja, ki je spregovoril o tem, kakšna je bila Šaleška dolina v 16. stoletju.

Znanemu raziskovalcu zgodovine v dolini so številni z zanimanjem prisluhnili. Razkrite so bile marsikatero podrobnosti o simpatizerjih in privržencih luteranstva pri nas, predvsem zaradi bogatega arhiva, ki je bil ohranjen v Škalski cerkvi. Pripadniki luteranske vere so bili tudi lastniki velenjskega gradu Vagni (Boltežar) in bili zato v sporu z župnikov Škalah. Veliko zanimivega o tem obdobju in s tega območja še hranijo arhivi v Grazu, zato je bilo priporočilo avtorja večera, dr. Ravnikarja mlajšim raziskovalcem, da se morebiti lotijo odkrivanja zgodovine tudi v tej smeri.

MILOJKA B. KOMPRIJ

Ansambel Tapravi Faloti v sodelovanju z Zavodom za kulturo Šoštanj prireja koncert ob 15. obletnici delovanja. Koncert bo **15. 12. 2013 ob 16. uri v Kulturnem domu v Šoštanju**. Poleg njih bodo nastopili: ansambel Smeh, ansambel Zmaj, Skorband, mažoretke, Celjska folklor in Oktet Zavodnje. Karte so v prodaji v studiu SO-MA. Vabljeni na Zimsko pravljico s Tapravimi Faloti.

□ Abonma

Vokviru abonmaja Lepi kamen sta bili izvedeni že dve predstavi. V oktobru smo se dodobra nasmejali Matjažu Javšniku, ki je v njemu znanem slogu izvedel stand up.

Foto: splet

Odlični predstavi je sledila nova v novembru, tokrat so se predstavili člani Gledališča pod kozolcem iz Šmartnega ob Paki. V režiji Jožeta Krajncja so izvedli Partljičevo pokopališko komedijo Na svidenje nad zvezdami. Obe deli sta naleteli na dober odziv. Žal je prišlo do spremembe v programu Abonmaja v zvezi z decembrsko predstavo, ki bodo javljene naknadno. Seveda bodo na Zavodu za kulturo Šoštanj poskrbeli, da sprememba ne bo v škodo abonentov.

MILOJKA B. KOMPRIJ

Abonente in ostale ljubitelje gledališča obveščamo, da je prišlo do spremembe programa. Predstava Nora, Nora v izvedbi KUD Zarja Trnovlje bo na sporedu 11. 12. 2013 ob 19.00. Predvidena predstava Tak si pa bo na sporedu februarja 2014. Hvala za razumevanje. Zavod za kulturo Šoštanj.

Vabljeni v opero

Zveseljem vas obveščamo, da je bila Dunja Tinauer na avdiciji izbrana za glavno vlogo (Cecchine) v operi *La Cecchina* ali *Nikogaršnja hči*, ki bo prvič uprizorjena na slovenskem januarja 2014 v Cankarjevem domu. Opera se pripravlja v koprodukciji Slovenskega komornega glasbenega gledališča (SKGG), Akademije za glasbo v Ljubljani, Opero in balet Ljubljana in Cankarjevim domom Ljubljana.

O njeni umetniški poti smo v Listu pisali že aprila lani. Dunja je sicer letos diplomirala in vpisala 1. letnik magistrskega študija petja na Akademiji za glasbo. Končni pevski zasedbi bosta sicer znani šele v mesecu decembru, takrat bo tudi znano ali bo Dunja nastopila v prvi zasedbi 09. januarja 2014 ali pa v drugi zasedbi 10. januarja 2014.

SKGG organizira Predstavitveni večer (tiskovna konferenca), kjer bodo predstavili opero, soliste, nekateri pa bodo tudi malce zapeli. Predstavitveni večer bo potekal dne 17.12.2013 ob 18. uri na Stritarjevi ulici v Ljubljani, v Trubarjevi hiši literature.

Za ljubitelje opere smo poiskali nekaj informacij o tem opernem delu

Foto: splet

Niccolò Piccinni: LA CECCHINA ALI NIKOGARŠNJA HČI

Premiera: 9. januar 2014 ob 20.00 v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma

Ponovitve: 10. januar 2014 ob 20.00 v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma

12. januarja 2014 ob 17.00 v SLG Celje

16. januarja 2014 ob 19.00 v Domu hrvatskih branitelja v Puli

Dirigent: Simon Dvoršak

Režija: Yulia Roschina

Dramaturgija: Staša Bračič

Izbor scenografije in kostumografije: Vasilija Fišer

Prevod libreta: Henrik Neubauer

Producentke: Katja Konvalinka/SKGG, Pia Brodnik/AG, Staša Mihelčič/CD

Marketing: Modri mesec

Gib: Uršula Teržan

Lektorica: Vera Vetrih

ORKESTER AKADEMIJE ZA GLASBO

Cecchina: Mojca Bitenc / Dunja Tinauer

Sandrina: Eva Černe / Tina Debevec

Lucinda: Štefica Stipančević / Ana Dežman

Paoluccia: Inez Osina / Nuška Drašček Rojko

Mengotto: Domen Križaj

Marchese: Klemen Torkar / Domen Anžlovar

Tagliaferro: Darko Vidic / Klemen Adamlje

Armidoro: Katja Konvalinka / Zala Hodnik

Korepetitorici: Moja Lavrenčič in Anita Kiralj

O OPERI LA CECCHINA ALI NIKOGARŠNJA HČI:

Gre za najbolj priljubljeno komično opero 18. stoletja, ki predstavlja vrhunec razvoja opere buffe. V Sloveniji še ni bila izvedena.

Opera buffa je nastala v začetku 18. stoletja v Italiji, najpomembnejši so skladatelji neapeljske šole. Besedila so bila iz ljudskega življenja in sprva so prevzemali like iz *commedie dell'arte*. Bila je bolj svobodna glede forme kot opera seria. Zaključene glasbene točke so povezali s secco recitativom. V drugem obdobju (okrog 1730) je dobila opera buffa nove poteze, postala je finejša glasbena veseloiga. Po priljubljenosti je kmalu prekosila opero serio. Vpeljali so sentimentalni ljubezenski par in komične karakterni liki so se umaknili na drugo mesto.

Vrhunec razvoja opere buffe je Piccinnijeva *LA CECCHINA ALI NIKOGARŠNJA HČI*. (skomponirana leta 1760) (Vir: Wörner: Zgodovina glasbe)

Avtor libreta je najuspešnejši in najpomembnejši pesnik opere buffe CARLO GOLDONI.

VSEBINA OPERE:

Markiz Conchiglia se zalubi v Cecchino, ki je nižjega stanu. Kavalir Armidoro, zaročenec markizove sestre Lucinde, je šokiran nad neprimernostjo take zveze in želi razdreti zaroko. Lucinda roti brata, naj se odreče Cecchini.

Medtem ima Cecchina druge težave. Revež Mengotto je zaljubljen vanjo in je ne pusti pri miru, še hujši pa sta ljubosumni služkinji Paoluccia in Sandrina, ki ji grenita življenje na vsakem koraku.

Po mnogih obratih se zgodba srečno konča, ko nemški vojak Tagliaferro razkrije, da je Cecchina pravzaprav hči nemškega barona, ki je pred dvajsetimi leti služil vojsko v Italiji. To omogoči markizu in Cecchini, da se poročita, ne da bi vznemirjala Armidora.

SKLADATELJ NICCOLÒ PICCINNI:

Komponist je osrednja operna osebnost druge polovice 18. stoletja. Njegove opere pomenijo vrhunec razvoja opere buffe. Bil je študent Leonarda Lea in Francesca Duranta na Konzervatoriju di Saint'Onofrio v Neaplju. Oče, ki je bil prav tako glasbenik, je nasprotoval sinovi izbiri poklica, tako da je njegovo šolanje financiral nadškof mesta Bari. Poleg oper je skladal tudi simfonije in sakralno glasbo. Največji uspeh, ki mu je prinesel evropsko slavo, je njegova opera *La Cecchina* ali *dobra hči* (1760). Po šestih letih je prejel povabilo kraljice Marije Antoinette za službo v Parizu. Vsa njegova dela so dosegla velik uspeh, postal je velik rival skladatelju Christophu Willibaldju Glucku. Parižani so se razdelili na Piccinniste in Gluckiste in zavladovalo je skoraj vojno stanje, ko sta oba skladatelja skomponirala opero z istim naslovom: *Ifigenija na Tavridi*.

Leta 1784 je Piccinni postal profesor na Royal School of Music, eni od institucij, iz katerih se je razvil francoski Conservatoire leta 1794. V času revolucije leta 1789 se je Piccinni vrnil v Neapelj in nekaj časa služil kralju Ferdinandu IV., vendar je kmalu padel v nemilost, ko se je njegova hči poročila s francoskim demokratom. Piccinni je bil obtožen, da je revolucionar in bil zato štiri leta v hišnem zaporu. Sledile so negotove službe v Benetkah, Neaplju in Rimu, slednjič pa se je vrnil v Pariz, kjer ga je publika pričakala z navdušenjem, vendar se je s težavo finančno prebijal do svoje smrti leta 1800.

šolanja, časa 2. Svetovne vojne, ko je kot mladoletnik hodil okrog celo oborožen, 70-letnega neprekinjenega delovanja v gasilstvu, glasbenem udejstvovanju, o tem kako je postal ded, vse do današnjih dni, ko je seveda že dolgo upokojen. Prireditveni prostor je bil poln obiskovalcev, saj je g. Turk, dobro poznan prebivalec Šoštanja in okolice. V svojem razgibanem življenju je doživel mnogo in kar težko je bilo vse te dogodke strniti v čas namenjen klepetu. Med obiskovalci je bilo veliko njegovih prijateljev, znancev, ki so s svojimi komentarji in vprašanji še dodatno popestrili že tako zanimiv pogovor.

V ozadju se je na veliko platno prikazovala projekcija slik iz gostovega življenja, ob katerih nam je na sproščen in humoren način povedal še kakšno dodatno zanimivo dogodivščino, ki jih v njegovem življenju res ni manjkalo, vse od mladosti pa do sedaj. Po koncu uradnega dela so se obiskovalci ustavili še v avli muzeja in ob pogostitvi nadaljevali pogovorter obujali spomine na pretekla leta.

JERNEJ HOZJAN

Klepeti pod Pustim gradom

V Muzeju usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju, smo zadnji teden oktobra, po kar dolgem poletnem odmoru, organizirali klepete pod Pustim gradom. Tokratni gost je bil Martin Turk, ki je Šoštanjčanom bolj znan kot zapriseženi gasilec in hkrati najstarejši član Prostovoljnega gasilskega društva Šoštanj. Izhaja iz Šoštanja, vendar je poznan tudi širše, predvsem zaradi svojega dolgoletnega udejstvovanja v gasilstvu.

V sproščenem pogovoru, ki ga je vodil Miran Aplinc iz MUS-a, je gost povedal marsikatero zanimivost iz svojega življenja, vse od otroštva in

Foto: arhiv

Prelom s starim in začetek novega?

V četrtek, 21. novembra je v bilo v organizaciji Šaleškega muzejskega in zgodovinskega društva v prostorih Vile Bianca zanimivo in aktualno predavanje ter predstavitev knjige dr. Aleksandra Lorenčiča z naslovom *Prelom s starim in začetek novega: Tranzicija slovenskega gospodarstva iz socializma v kapitalizem (1990-2004)*.

Na podlagi dostopnih in relevantnih virov je avtor analitično interpretiral proces preobrazbe slovenskega gospodarstva v letih 1990–2004, izluščil njegove temeljne posebnosti in zakonitosti ter izpostavil njegove nosilce in rezultate in postavljene v širši družbeni kontekst, razmerja med politiko in gospodarstvom, iluzije, ki so spremljale preobrazbo, uspehe, pa tudi negativne plati, ki jih je v vseh razsežnostih razgalila trenutna gospodarska in finančna kriza. Tudi zato je v razpravi, ki je nato sledila, zlahka stekla beseda o perečih vprašanjih današnje realnosti, ki se še kako dotikajo vsakogar izmed nas. Pri tem so poslušalci med drugim izpostavili vprašanja, kako je pravzaprav mogoče razpravljati o zgodovini po letu 1990, vprašanjih tranzicije, kako se kažejo posledice gospodarske krize v Šaleški dolini in širše ter učinkovitosti ukrepov zoper gospodarsko krizo. Dogodek gre razumeti kot spodbudo k razpravi širše javnosti in razumevanju vloge in odgovornosti posameznika zanj in za skupnost.

MIRAN APLINC

Foto: arhiv

Dež na dež

4. april

Čas pa res beži. Že deset dni nisem nič zapisala. Včasih je duša tako prazna, da bi samo spala, samo spala....če bi mogla...

Bila je ena operacija slepiča, rutinska stvar, pa nekaj odrgnin, nič hujšega, manjša prometna nesreča. Že ob 16h sva bila oba doma.

Seveda sva šla na sestanek. Oba. Saj večinoma hodijo na sestanke samo mame, ampak midva si ne moreva dovoliti, da bi o naju mislili, da ne skrbiva za svojega otroka. Majhen kraj ima svoje prednosti, ampak to, da se vsi tako osebno poznajo med sabo, je včasih zoprno... Učiteljica je čisto prijetna gospa, ampak tamala ga res fiksa. Vse gre navzdol. Puberteta, pa ja. Jaz sem tudi bila v puberteti, pa mi jo je oče izbil iz glave...Zdaj so drugi časi, vem... Ampak meni je pomagalo, če bi bil takrat popustil, bi danes ne bila višja medicinska. Ko sem diplomirala, mi je pa stisnil roko. Nikoli prej. Pa potem tudi ne, no, saj ni bilo več prilike.....jetra so se mu že razsula, preden sem jaz prvo plačo dobila. Saj me je imel po svoje rad, ampak ni znal pokazati. Bom videla, kak izgovor bo tamala privlekla na plan. On me je pod roko peljal iz šole, lepo se mi zdi, da sva eden drugemu v oporo. V sreči in nesreči, v dobrem in zlem, kot sva si obljubila...

Četrtek zvečer

Res je že pozno, zjutraj bom utrujena, ampak ne morem spati. Njemu sem rekla, da bom gledala film...

Tamala dobiva zmeraj daljši jezik. Jaz se očetu nisem upala ziniti A, ko me je namlatil. Včasih sem morala še reči »Hvala, ati«. Če je imel posebno slab dan. Če se je mama vtaknila zraven, jih je dobila še ona... Pa sem danes izobražena. Imam plačo, imamo lepo hišo, imam status. Pa on tudi. »Dober dan, gospod doktor, kako ste kaj, gospod doktor!« Ni človeka, ki ga ne bi maral. Lani je bil čisto v vrhu za Naj osebnost kraja. Dobesedno iz nič je postal zdravnik. Starši mu niso dali niti za avtobus,

Foto: splet

ko je rekel, da gre študirat. V fabriko bi ga bili radi spravili, da bi čim prej zaslužil. Da bi lahko potem onadva še bolj žlampala.... tamala še ne razume, zakaj jih je včeraj dobila. Bo že, spoznanje ne pride čez noč. Najin otrok ne bo zagreznil v blatne vode. Pa če ji tudi kakšno primaže, če ne sliši na lepo besedo, nobene škode ne bo. Učiteljica je sicer rekla, da je v šoli zelo tiha, pretiha, zasanjana, ni pri stvari. Da z njo ni disciplinskih težav, samo ocene... te so porazne. Lani je bila odlična, letos je na samih dvojkah. Čudno se mi zdi, da se v šoli ne upira, sploh ne jezika.... zato pa doma toliko bolj. Včeraj je on res pretiraval, ampak tak pač je. Upam, da zjutraj ne bo imela buške, ker bo treba v šolo. Ker najina tamala bo postala nekdo! Izobrazbo ji bova nudila, ampak skušam razumeti, da tega zdaj še ne zna ceniti. Vse ob svojem času. V bolnici danes ni bilo gneče, nobene operacije, sami pregledi. Hvala bogu, roke so se mi preveč tresle, da bi lahko asistirala. Saj sem vzela tableto, ko sem vstala, ampak zgleda, da si bom morala nabaviti kaj močnejšega.

Foto: splet

15. april

Zjutraj smo se dobili na konziliju, dekletu v sobi 14, ki je zbolela za meningitisom, se je čez noč poslabšalo. Klopni meningoencefalitis. Sredi aprila, pa je že bil prvi okužen klop na našem območju. Če pomislim, koliko je inkubacijska doba, so res zgodaj aktivni. On je predlagal ponovno punkcijo, a Lajlarjeva ni bila za to... za mnenje so vprašali tudi mene, mislim, da zgolj iz vljudnosti. Seveda menim isto kot on, sicer pa bodo poslali dokumentacijo še v Ljubljano in prosili za nasvet.

Cirila me je že spet gnjavila, zakaj imam take oči, kot da bi jokala. Rekla sem, da se ji samo zdi. Da se navadno malo namažem, danes sem se pa zaspala in ni bilo časa. Najraje bi ji zabrusila, da naj se briga zase, ampak v službi preživimo toliko časa, da je s sodelavci dobro biti v lepih odnosih. Ker sicer je čisto v redu punca. Pa Jasna, Janja, Ema, to so sestre in pol, tudi pacienti jih hvalijo. Pa Broz, Lajlarjeva.... v redu kolektiv smo, res. V službi je lepo. Res sem rada tam. Moram si kupiti kak nov puder in barvice, res bi se lahko bolj uredila, včasih so se mi oči bleščale...ko sva se spoznala, je nekoč rekel: »Tvoje oči so kot magnet!«

Foto: splet

Zjutraj pred službo

Včasih se mi ne da pisati. Tako utrujena sem od vsega. Mogoče bi pa le morala komu povedati... On je danes šel prej. Jaz sem kar vstala, ko je šel, tableta je popustila in nisem mogla več zaspati. On težko razume, da se mi zvečer preprosto kdaj ne da. Saj večinoma se potrudim... včeraj pač ni šlo. Sprla sva se že pri večerji, ker tamala hoče na Rebelde. In pika. Vse gredo. Jaz jo skušam razumeti, tole najino najstnico, pa sem predlagala, da bi jo spremljala moja sestra, ki študira v Ljubljani. Jaz bi punco lepo peljala tja, tam bi jo prevzela Cita in bi jo po koncertu pripeljala nazaj v Velenje. On noče niti slišati o tem, do 18. leta ne bo nobenih koncertov. Tamala je jezikalala kot kača, dokler ni dobila ene okoli ušes in je bilo konec z večerjo. Saj mi je danes žal, da nisem potem stisnila zob, pa bi bil lepo zaspal in bi bilo danes vse dobro. Kolikor toliko, ker tamala je zjutraj zaloputnila z vrati, ko je šla v šolo. Seveda, 9. razred, malo jo luna nosi. Pa enostavno nisem mogla. Ko se je stisnil k meni, sem zmrznila. Otrpnila. Oh, pred sedemnajstimi leti sem ravno tako otrpnila, ko se me je dotaknil.... zaradi užitka. On mi je pokazal, kaj je ljubezen in seks. Ne vem točno, zakaj me je prvič sunil v trebuh.. nekaj ga je vznejevoljilo... potem nisem mogla. Saj se je opravičil. Nekoč. Zdaj se ne opraviči več. Vse skupaj je sama navada, on pa bi dal ne vem kaj, da bi to kar naprej počela. Če tri dni ne seksa, postane žaljiv, nesramen, aroganten, ciničen.... potem pa sploh ne morem in potem vedno reče, da bo pač kurbi plačal. In gre. Ne verjamem, da gre res tja, najbrž me samo draži..

26. april

Včasih bi bila raje moški. To je tudi moja mama govorila, ampak je nisem razumela. Saj mi je šlo na kozlanje, ko sem slišala očetovo sopihanje za tisto zaveso, ki sta si jo napeljala okoli postelje, ker smo vsi spali v eni sobi. Pa mamin jok in ječanje in: »A še ne boš nehal!« Naj

Foto: splet

že neha, zaspala bi rada.... včeraj sem poskusila, saj bo hitro mimo.... Pa nekako ni šlo, bolelo me je, bolj bolelo kot prvič.... Pa še zakrvavela sem. In sem preprosto potegnila pižamo nazaj gor in so se mi udrle solze. On pa je popenil. Takega pa še ne poznam. Pot se mu je kar ulil po obrazu, v očeh pa tista blaznost, klečal je na meni, obraz je nagnil čisto nad mojega. Smrdel je. Po žganem. Nikoli me še ni davil. Danes mi je malo žal, da se nisem potrudila. Vazelin imam v nočni omarici, samo nima rad, da ga uporabljam. Pravi, da druge to rabijo pri 80 letih. Tako na skrivaj, ko je on že čisto zagret, se včasih namažem, potem je laže. Saj večinoma ne opazi... Danes moram obleči puli, škoda, da je zunaj tako toplo.... Ruta se mi lahko premakne in se bodo videli odtisi na vratu. Nisem si mislila, da je vrat tako občutljiv. Čisto vijoličasto-plave lise so okrog in okrog... sploh nisem čutila, da me je tako trdo držal.

26. april

Lajlarjeva ima pa take prodorne oči, da sem skoraj zardela, ko me je opazovala... kot najstnica. Če je vse vredno pri nas.... kot da koga briga. Po toliko letih službe se bodo njej tudi roke malo tresle, ona ima šele pet let delovne dobe. Čeprav res rada hodim v službo. Ko se srečava na hodniku, me on včasih tako prijazno pogleda. Če nas je več, mi tudi kaj reče, me prime pod roko in greva skupaj v bolnišnično menzo na kavo... Saj vem, da me ima po svoje rad, a nekako ne zna prav pokazati. Ko je dvignil šalico, sem danes prvič opazila, da se tudi njemu roke tresejo. Seveda, ni mu lahko, ne samo mene, tudi njega tole žre. Tamala ga res fiksa. Zavohal je, da je kadila. Znorel je, tako jo je zmlatil, da sem res premišljevala, če ne bi poklicala nekoga. Ona pa je samo čepela, niti zajokala ni, niti zavpila, kot kak kup mesa se je zleknila v kot in čakala, kdaj bo nehal. Se spomnim, nekoč, ko je bila še zelo majhna, ni in ni hotela obleči plašča, ko je zunaj snežilo. Tudi takrat ni niti zajokala, ko jo je vlekel za lase, da je nazadnje on popustil in je šla ven v puloverju. Cel šop las ji je manjkal na temenu. Trmasta je pa res. Čisto po njem. Ko bi bila vsaj prosila, ata, prosim, saj ne bom več kadila.... tako pa je mižala in molčala kot rit in on je spet znorel... bojim se ga. Obe se ga

bojiva. Tamala bi se morala malo spremeniti... V službi je lepo, danes je bilo kar pestro. Na cesti Velenje-Slovenj Gradec se je zgodilo verižno trčenje in šest ljudi so pripeljali k nam.

2. maj

Praznik je, ampak sem hvala bogu dežurna. Sva se že pogovarjala, da bi se nekam zapeljali, če bi bila oba prosta, a njemu ni za izlet, edino kopat bi se šel, jaz pa v bazen ne morem s takimi nogami. Na eni se mi nič ne vidi, desna je pa res cela v podplutbah. Saj bi lahko bila tudi padla po stopnicah, ampak.... pač ne bomo šli. Razumem ga, smili se mi, ampak jaz ne morem več mirno gledati, kako jo pretepa. S kresovanja je prišla ob desetih zvečer, čeprav je meni obljubila, da bo doma do šestih, da on sploh ne bi vedel, da je šla zdoma. Frklja pa izklopi mobilni telefon, skoraj sem se požrla od strahu... dobro da imam tablete, drugače bi me bilo razneslo. In je prišla, ne prišla, privlekla se je skozi vrata. Pijana in zakajena. Oboje. Razbij danes tastaro, mene še od zadnjic vse boli...je padla na posteljo. Saj sem ga potem pomirila, ampak je do enih zjutraj sedel v dnevni in spil pol litra konjaka. Res sem se bala, da bo kaj hotel, ko je prilezel spat...hvala bogu, je bil preveč pijan. Tamala je ponoči bruhal, pa sem ji nesla kamilice. Trma trmasta, ni jih hotela...

Ponedeljek, 9. maj

Broz me je na kavici tako nežno gledal. Še sreča, da sem malo prej obnovila make up, imam bolj bistre in spočite oči. Saj malo plave barvice naredi čudež, pravzaprav imam res lepe oči! Da bi mi rad pomagal, vsi bi mi lahko pomagali, samo moram dovoliti. Saj vem, moja in njegova

hči sta sošolki....Otroci se marsikaj pogovarjajo. Pa saj niso več otroci, to so mladi ljudje. Branka, vedno se najde pot.

Torej tamala čveka okoli. Ji bom že povedala, da družinske zadeve niso stvar celega mesta. A takrat, ko ji pa oče kupi najdražjo bundo, pa ko smo šli na Madagaskar, takrat pa ni cela srenja vedela! Saj on ni slab, po duši sploh ne, samo ima težave s samokontrolo, obvladati se ne zna. Tamala je veliko kriva. Nekaj pa še jaz. In je kot je. Pa saj je samo včasih.. V bistvu ni tako pogosto. Pravzaprav zadnje mesece je pogosto, ampak saj je največ kriva ona in njeni izpadi. Zdaj verjamem, da je res: mali otroci, male skrbi....

14. maj

Oba sva dežurna do 19h zvečer in sva zato šla skupaj na kosilo. Klepetala sva, se šalila, vprašal me je, če vem, kaj je kanibalizem. Jaz njemu, da seveda vem, saj to vsak ve. Če človek je človeško meso. Ne, ampak če blondinka je kurje meso! Zaneslo me je in sem se tako smejala, da nisem opazila, da cela restavracija gleda proti nama. Od smeha me je bolel trebuh in solze so mi kapljale iz oči...pa kaj, a se je prepovedano smejati....zelo, zelo dolgo se že nisem smejala. Tako sram me je, da se nisem znala obvladati, da sem mu napravila tako sramoto....sceno, je rekel. Res bi bilo bolje, če bi doma skuhala špagete...

29. maj

Štirinajst dni je že mimo, pa še kar mulo pase. Doma, v službi pred drugimi ne. Pa še vreme je tako, dež na dež...

MARJANA KOTNIK

Foto: splet

Terapevtski seminar v vili Široko

V Šoštanju, v vili Široko je v dvorni restavraciji 15. novembra po jutranji telovadbi potekal praktični motivacijsko – terapevtski seminar »Vsak trenutek je lahko nov začetek« pod vodstvom dr. Nikolaja Grishina, avtorja gibanja in izvajanja vaj po Metodi 1000 gibov ter predsednice Društva Šola zdravja (DŠZ), Zdenke Katkič. Seminar je bil namenjen voditeljem novih skupin, njihovim namestnikom – pomočnikom, osebam, ki nimajo strokovnih predznanj in voditeljem že aktivnih skupin, ki so želeli obnoviti znanje.

Foto: arhiv

Seminarja se je udeležilo 33 članov DŠZ iz različnih mest Slovenije: Litije, Škofje Loke, Spuhlje, Ptuja, Mengša, Celja, Ljubljane- Polje, Velenja in Šoštanj. Izhajajoč iz Kodeksa SZ je dr. Nikolaj Grishin podrobno obdelal teme: kako pričeti z delovanjem skupine, kako motivirati skupino, kako upoštevati želje in zmožnosti članov, o zdravem telesu... V drugem delu je izhajajoč iz anatomije hrbta in sklepov podrobno predstavil telovadbo po »Metodi 1000 gibov« (namen vaj, pravilno dihanje, praktično je prikazal pravilno izvajanje vaj).

Pred kosilom je predsednica Zdenka Katkič predstavila pomen delovanja in vloge DŠZ; ogledali smo si dva kratka filma (kako smo telovadili v Ptuj 19. oktobra ter 9 minutni film Janija Napotnika o začetku delovanja Skupine Šoštanj, ki ga je pripravil za tradicionalni šoštanjski filmski festival). Po kosilu in podelitvi potrdil o udeležbi smo še obiskali muzej usnjarstva.

Člani DŠZ in udeleženci seminarja se zahvaljujemo Kmetijski zadruzi Šoštanj za ekološko pridelana jabolka, osebju GOST d.o.o. za lep sprejem in pogostitev, Občini Šoštanj za ogled muzeja usnjarstva, Slavici Heindl za sadni kruh z orehi ter Ljubici Donko za uspešno in brezhibno organizacijo seminarja v vili Široko.

ZDENKA URŠNIK

Odbojka

Ekipa ŽOK Kajuh Šoštanj so novo sezono pričele odlično. Članska vrsta je po lanskem napredovanju iz 3. DOL v 2. DOL prišla obetavno. Pod vodstvom Maksa Kotnika so po 5. krogu brez izgubljene tekme vodilne na lestvici.

Mladinke so tekmovalje že zaključile v četrtini finala. Napredovanje med osem najboljših sta jim preprečili ekipi Prevalj in Nova KBM Branik. Kljub temu so dosegle zelo lep rezultat. Kadetinja in starejše deklice čaka do konca prvega dela še en turnir. Obe ekipi navdušujeta s predstavami v jesenskem delu kvalifikacij. Drugi del tekmovanja se tako obema ekipama obeta nastop v A ligi, to je med 24. najboljšimi ekipami v državi.

Ekipa male odbojke v Liga žoga miga. Foto: I. Medved

Medtem, ko so starejše vrstnice že krepko zakoračile v tekmovanja, pa najmlajši selekciji nestrpno čakata na svoj debi v DP.

Mala odbojka se na parket poda v soboto 30. novembra, mini pa teden dni kasneje.

Vseeno pa deklice do sedaj niso počivale. Poleg tega, da pridno trenirajo, so se v mali odbojki letos že tretjič udeležile lige LIGA ŽOGA MIGA.

Liga pokriva Savinjsko – Koroško regijo. Namen lige je poleg druženja tudi pripraviti deklice na tekmovalno sezono. Tekmovanje je bilo zelo dobrodošlo za naša dekleta, saj večji del ekipe sestavljajo deklice, ki so letos prestopile vejo tekmovanja iz mini v malo odbojko. Sprememb je kar veliko. Igrišče je večje, mreža je 10 cm višja, na igrišču so štiri igralke in tudi igra se razlikuje tako v tehničnem, kot taktičnem smislu.

Deklice so na štirih turnirjih v oktobru in novembru, kolikor je trajalo tekmovalje prikazale dobro in borbena igro. Med desetimi ekipami so osvojile končno 2. mesto, kar je obetavna popotnica za bližajoče se državno prvenstvo.

Čestitke vsem ekipam!

BREDA GOLTNIK

Za jamarstvo ni nikoli prepozno

Sem Valerija, stara sem 43 let. Kdaj sem spoznala, kaj so jame? Pri 41, ko sem nenadoma izgubila moža in sem potrebovala nekaj, da si zapolnim prosti čas.

Foto: arhiv

V začetku sem poslušala sina, ki je s takim navdušenjem razlagal, kaj vse je doživel ob obisku kakšne jame, ob raziskovanju in risanju novih jam. Pa sem radovedna poskusila tudi sama. Jame so nekaj enkratnega, nepojmljivo lepe so, sam pa izkusiš svojo vzdržljivost ob plezanju po vrveh in premagovanju skozi kakšno ožino. Sama jih dojemam kot balzam za svojo dušo. Tam je mir, lepota, ki jemlje dih. Premagaš samega sebe, ko prideš do cilja, do dna in seveda, ko prideš tudi ven. Trenutno se še pripravljam na izpit pripravnika jamarja. Vendar ne bom odnehala, nekateri so začuden, nekateri nejeverni, nekateri zmajejo z glavo. Jaz pa vem eno, jamarstvo je nekaj, česar ne moreš opisati z besedami, ampak ga moraš DOŽIVETI!

VALERIJA PETRIČ

Nasveti za varnejše gibanje v gorskem svetu pozimi

Vdneh, ko Uršlja gora vabi s svojimi belimi strminami, smo na spletu poiskali nekaj nasvetov za varno hojo v tem zimskem času

Hoja v gore pozimi v zimskih razmerah ima svoje čare. Medtem ko je dolina pokrita z gustom meglo, nas v višinah čaka prijetno zimsko sonce in prečudoviti razgledi po zasneženih gorskih vršacih. Da bi bila hoja čim prijetnejša in varnejša, smo za vas pripravili nekaj nasvetov za varnejše obiskovanje gora, ko so te pokrite s snegom.

Foto: arhiv

Opozorila:

- Kratka navodila ne morejo preprečiti nesreče v gorah in so namenjena razumevanju tveganja obiskovanja gora v zimskem času.
- Svetujemo, da se na vsako turo dobro pripravite in pridobite čim več potrebnih informacij o načrtovani turi.
- Predlagamo, da se včlanite v planinsko društvo, kjer boste pod vodstvom izkušenih vodnikov PZS in inštruktorjev planinske vzgoje pridobili osnovno znanje za varnejše obiskovanje gora.

SNEŽNI PLAZ

Snežni plaz je geološki pojav, pri katerem se snežna gmota na strmih pobočjih loči, odtrga od celote in zdrsne navzdol. Je posledica tako fizikalnih kot kemijskih sprememb v snegu. **Plazovi niso naključni in spontani dogodki**, temveč jih vedno sprožijo zunanji dejavniki, kot so:

- nenadno prekomerno zbiranje vode, ki so posledica močnih padavin (dežja ali snega),
- nenadno povišanje temperature, padanje kamenja, ledu, dodatna obremenitev snežne odeje zaradi človeške teže (turni smučar, gornik).

Vsi ti dejavniki vplivajo na spremembo sil v snežni odeji, predvsem na silo teže. Posledično snežna odeja nestabilne sestave zdrsne v ugodnejši stabilni položaj.

Vrste snežnih plazov

Glede na kvaliteto snega ločimo plazove sprijetega snega in plazove nesprijetega snega. V obeh primerih je sneg lahko suh ali pa vlažen, tako poznamo 4 tipe snežnih plazov:

- plazovi suhega in nesprijetega snega
- plazovi suhega sprijetega snega
- plazovi vlažnega nesprijetega snega
- plazovi vlažnega sprijetega snega

Vpliv temperature na stabilizacijo snežne odeje:

- a) nenadna otoplitev poveča nevarnost plazov
- b) pri temperaturah nad 0°C se snežna odeja počasi destabilizira
- c) daljše obdobje hladnega vremena (-5°C do -10°C) ohranja trenutno nevarnost snežnih plazov

- d) nihanja temperature okoli 0°C stabilizira snežno odejo
- e) občutna ohladitev zmanjša nevarnost plazov

Najnevarnejši plazovi v naših, pa tudi evropskih gorah, so plazovi suhega sprijetega snega. Pravimo jim tudi kložasti plazovi. Kloža je od vetra predelan sneg, ki se na zavetrni strani grebenov in razov naloži na mehkejšo podlago. Tako predelan sneg je trd in zbit, pod njim pa je po navadi mehka plast snega. Pri obremenitvi zgornje, trde plasti, leta hitro zdrsne na mehki podlagi. Zaradi povezanosti snežne plasti, se sprožijo v obliki napoke nad točko obremenitve (smučarja, planinca). Najnevarnejša so pobočja z naklonom med 25° in 45°. (Vir foto: Achtung Lawinen, DAV 2011)

Plazovi suhega nesprijetega snega se sprožijo v eni točki pod mestom obremenitve in imajo lahko veliko rušilno moč s katastrofalnimi posledicami za naselja, ceste, gozdove... Imenujemo jih tudi pršni plazovi. V evropskih gorstvih jih je bolj malo. Pršni plazovi potrebujejo pobočja z vsaj 30° naklonom, da se razvijejo v nevarne plazove.

Plazovi vlažnega nesprijetega snega se sprožijo točkovno, na mestu dodatne obremenitve in se počasi razširjajo. Dosežejo lahko tudi velike razsežnosti. Plaz vlažnega nesprijetega snega potuje počasi in lahko zdrsi tudi po pobočjih z le 15° naklonine. Pogostejši so na južnih pobočjih.

UKREPI OB NESREČI IN PRVA POMOČ

- Ohranimo prisebnost in ostanimo mirni. S tem pomirimo tudi ostale udeležence.
- Ocenimo situacijo in zaščitimo SEBE in PONESREČENCA pred neposrednimi nevarnostmi.
- Nudimo prvo pomoč v okviru svojega znanja in sposobnosti.
- O nesreči pokličemo center za obveščanje na številko 112 in navedemo naslednje podatke:
 - KDO kliče
 - KAJ in KJE se je zgodilo
 - KDAJ se je zgodilo
 - KOLIKO je ponesrečencev in KAKŠNE so poškodbe
 - KAKŠNE so okoliščine na kraju nesreče (pomembno v primeru helikopterskega reševanja)
 - KAKŠNO pomoč potrebujete
- Na pomoč lahko pokličete s pomočjo mobilnega telefona, UKV radijske postaje, ki se nahajajo v planinskih kočah ali preko sistema SAPOGO.

Kaj naj bo v vsaki torbici prve pomoči:

- par ali dva zaščitnih rokavic,
- prvi povoj,
- večji in manjši raztegljiv povoj (krep povoj),
- nekaj obližev (zelo priporočljivo je imeti nekaj obližev Steri strip, s katerimi lahko zalepimo globljo rano),
- sterilna gaza,
- lepilni trak,
- trikotna ruta,
- škarje ali nož,
- piščalka,
- protibolečinsko zdravilo, ki se ga dobi brez recepta (npr. Lekadol, Nalgesin S),
- astro folija.

Z višino temperatura pada

V gorah je povprečna letna temperatura nižja kot v dolini, kar je razlog v daljših zimah in krajših poletjih. Temperatura z višino pada in je odvisna tudi od vlažnosti zraka. V povprečju za 0,65°C na 100 m.

ZDENKA MIHELIČ

Novemberski utrinki

